

Fleetwood Mac in Finland

Op 22 november 1968 werd de volgende aankondiging gepubliceerd in Helsingin Sanomat. Fleetwood Mac arriveerde in Finland om zijn eerste concert te geven aan zijn Finse fans in Kulttuuritalo op Sturenkatu in Helsinki. Velen werden te laat wakker van de aankondiging. Het concert was uitverkocht, 1.600 enthousiaste jongeren stroomden de zaal binnen en de balzaal van het Cultuurhuis stroomde de trappen op.

De nieuwe single *Albatross* van de band kwam dezelfde dag uit in Engeland. Degenen die naar het concert kwamen, waren de eerste Finnen die het live hoorden. In het derde deel van de serie artikelen over Fleetwood Mac vertel ik hoe de band populair werd bij Finnen en hoe de vier concerten van de band in 1968 en 1969 verliepen.

Snelle stijging

Fleetwood Mac dook vrij snel op in Finland. De eerste bluesfreaks citeerden de band waarschijnlijk al eind 1967. In de zomer van 1968, toen ook Fleetwood Mac hier voor het eerst in de verkoop ging, kwamen er steeds meer Finnen bij de band. De band trad van 1968 tot 1969 drie keer per jaar op in Helsinki. Het en de Albatross-single maakten Fleetwood Mac een tijdje de nummer één favoriet van de Finnen, zelfs van de Beatles.

Fleetwood Mac zal in al hun concerten in Finland optreden in dit ensemble: Mick Fleetwood (drums), John McVie (bas), Jeremy Spencer (zang en gitaar), Danny Kirwan (zang en gitaar) en Peter Green (zang en gitaar)

Ensimmäinen löytämäni lehtijuttu bändistä ilmestyi toukokuussa 1968 Ilkka Sysimetsän eli Frederikin päätoimittamassa Stump-lehdessä. Siinä sanottiin bändiä Britannian lupaavimmaksi uudeksi bluesyhtyeeksi. Jutussa kerrottiin myös bändin saaneen lukemattoman joukon ystäviä puolessa vuodessa loppuunmyytyillä klubikeikoillaan kaikkialla Englannissa. Edelleen jutussa todettiin bändin ensimmäisen albumin ja singlejen olleen melkoisia myyntimenestyksiä. No eivät nuo singlet nyt vielä olleet varsinaisia hittejä, mutta albumi menestyi hienosti.

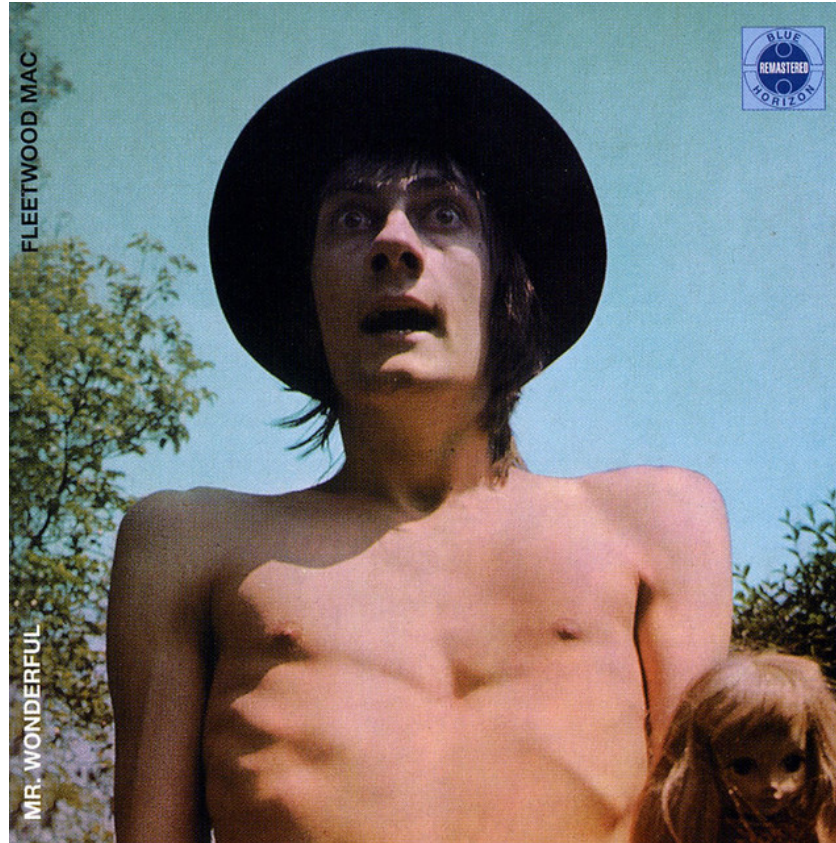
Kari Helopaltion kirjoittamassa artikkelissa kerrottiin myös bändin olevan lähdössä Skandinavian kiertueelle, tuskin kuitenkaan Suomeen. Niinhän silloin vielä kävikin. Bändillä oli toukokuussa viisi esiintymistä Ruotsissa ja kolme Tanskassa. Ehkä jokunen suomalainen kävi jo kuuntelemaan bändiä Ruotsin puolella, vaikkei keikkamatkat lahden yli ehkä vielä tuolloin olleet kovin yleisiä.

Vuosina 1966-1970 ilmestynyt Stump-lehti uutisoi Suomessa ensimmäisten joukossa Fleetwood Macista

Stumpin jutussa esiteltiin myös lyhyesti bändin jäsenet ja kerrottiin John Mayall yhteyksistä tutun Mike Vernonin toimivan bändin levytuottajana. Mainittiin myös Peter Greenin ja John McVien Mayall-menneisyydestä. Sanottiin myös bändin pyrkivän puhtaampaan bluesiin kuin mikään toinen brittiyhtye. Bluesin perusajatuksiksi Helopaltio määritteli "välitön kosketus kuulijaan ja korvinkuultava syvällisyys".

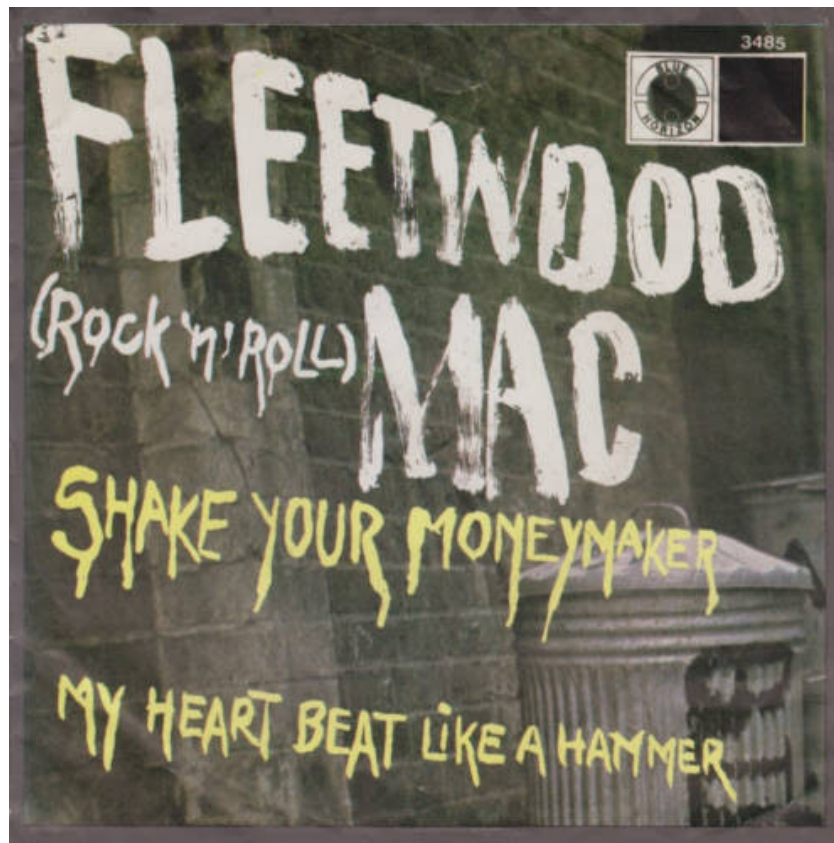
Elokuussa Stump julkaisi toisen jutun Fleetwood Macista. Siinä kerrottiin, että bändin toinen LP *A Good Lenght* tullaan julkaisemaan 19.8. Albumi kyllä julkaistiin noihin aikoihin, mutta sen nimihän oli *Mr. Wonderful*. En ole mistään muulta löytänyt tietoa, että albumin nimeksi olisi kaavailtu Stumpin käyttämää nimeä.

Fleetwood Macin toinen albumi *Mr. Wonderful* ilmestyi Englannissa 23.8.1968

Stumpin jutussa kerrottiin myös bändin palanneen juuri valtavan suosion saaneelta Amerikan kiertueeltaan. Olivat kyllä palanneet, mutta valtavasta suosiosta ei vielä voinut puhua. Bändi oli joutunut soittamaan osan keikoistaan ilmaiseksi, kun ei heitä vielä tunnettu USA:ssa. Jutun mukaan Peter Green oli nimennyt suosikeikseen B.B. Kingin, Duster Bennetin, Danny Kirwanin ja John Moresheadin. Jälkimmäinen oli jutun mukaan joukon ainoa englantilainen. Ilmeisesti tällä viimeisellä tarkoitettiin John Moorsheadia, joka oli tullut Greenin seuraajaksi Shotgun Expressiin ja oli ollut ehdolla myös Greenin seuraajaksi Mayallin Bluesbreakersiin. Tokihan myös Duster Bennett ja Danny Kirwan olivat englantilaisia. Kirwanin liittymisestä Fleetwood Maciin ei jutussa puhuttu mitään.

Jutussa nimetään Fleetwood Macin läpilyöntilevyksi Suomessa single *Black Magic Woman*, jota kyllä muistan radiossa soitetun, mutta en löytänyt minkään lehden julkaisemista myyntitilastoista. Single julkaistiin Englannissa maaliskuussa 1968, mutta Markku Helismaan kirjoittama arvio singlestä julkaistiin joulukuun Suosikissa. Helismaa totesi muutenkin aika tylyn arvionsa lopuksi: "ei tätä levyä myydä kuin tosi faneille ja niille, jotka eivät ole paremmasta kuulleet". Ehkä single tuli Suomen markkinoille vasta loppuvuodesta. Sen sijaan single *Shake Your Money Maker* ilmestyi Suosikki 100 -listalle sijalla 52 elokuussa ja oli seuraavalla listalla sijalla 53.

Shake Your Moneymaker single julkaistiin Saksassa, Norjassa ja Hollannissa, mutta ei Englannissa, ei ole tiedossa mitä painosta Suomessa myytiin, ehkä todennäköisemmin saksalaista.

John Mayall -yhteys oli varmaan yksi syy Fleetwood Macin nopeaan suosioon Suomessa, kuten muuallakin. Mayall ja hänen alati muuttuva bändinsä oli suuressa suosiossa myös Suomessa. Ehkä pelkästään Suosikin antaman historian kuvan varassa olevalla tuo on yllättävää. Mayallin Bluesbreakers oli esiintynyt Helsingin Kulttuuritalolla 6.10.1967 ja nauhoittanut samalla useita biisejä TV-ohjelmaa varten. Konserttiarvot keikasta olivat kiittäviä ja Mayallin älppäreitä oli myyty Suomessakin yllättävän paljon.

Ennakkotietojen mukaan Mayallin Helsingin keikalla piti basistina olla John McVie, mutta hän oli juuri ennen tätä siirtynyt Fleetwood Maciin. Green ja McVie olivat siis kuitenkin tuttuja suomalaisillekin bluesin ystäville Mayall-kautensa ansiosta. Mick Fleetwoodin lyhyt visiitti Mayallin bändissä oli ehkä monilta jäänyt huomaamatta, kuten voi todeta tuon ajan lehtijutuistakin.

Myös toisen ex-Mayall-kitaristin, Eric Claptonin uuden bändin Creamin keikka edellisen vuoden marraskuussa oli pohjustanut brittbluesin juurtumista Suomeen. Olihan Suomessa jo vierailut myös aitoja bluesmiehiä USA:sta muun muassa Sleepy John Estes, Otis Rush, Big Joe Turner, Junior Wells, Little Walter, Brownie McGhee & Sonny Terry ja Buddy Guy.

Fleetwood Macin esikoisalbumi herätti myös kiinnostusta ja kesällä 1968 se oli kolme kuukautta Suosikin albumilistalla, parhaimmillaan viidentenä. Lp-levyjä myytiin tuohon aikaan vielä aika pieniä määriä ja niiden myyntilistoja julkaistiin aika vaihtelevasti ja niiden luotettavuus oli ehkä vain suuntaa antavaa. Kaikkein tuohon suhteutettuna Fleetwood Mac -albumi myi täälläkin yllättävän hyvin.

Keikalle Suomeen

Fleetwood Mac kävi kaikkiaan kolme kertaa konsertoimassa Suomessa. Kaikki konsertit pidettiin Helsingissä Kulttuuritalolla. Ensimmäinen, loppuunmyyty konsertti oli 22. marraskuuta 1968. Keikkojensa ja Albatross-singlen ansiosta bändi kohosi huippusuosituksi myös Suomessa. Hetken aikaa bändi ohitti suosiossa jopa Beatlesit.

Peter Green ja Danny Kirwan Kulttuuritalon pukuhuoneella ennen keikkaa, kuva Tapani Talo

Fleetwood Mac oli tehnyt alkukesästä lyhyen ensi vierailun rapakon taa ja sieltä palattuaan bändi oli saanut kolmannen kitaristin Danny Kirwanin liittyttyä joukkoon. Alkusyksyn aikana oli kierretty ahkerasti Brittein saarta ja poikettu Hollannissakin. Marraskuussa oli sitten vuorossa toinen Skandinavian kiertue. 15.11. bändi esiintyi Tukholmassa ja ennen Suomeen tuloa oli vielä viisi muuta keikkaa Ruotsissa ja Tanskassa.

Sattumalta tuo 22.11. oli bändin kannalta historiallinen päivä. Ensimmäisen Suomen keikan kanssa samana päivänä julkaistiin Englannissa bändin uusi single Albatross, josta sitten tuli bändin kaikkien aikojen suurin hitti ja myös menestynein FM-levy täällä Suomessa.

Keikan oli järjestänyt monia muitakin brittibändejä Suomeen aiemmin tuonut Leo "Leksa" Heinosen Finnshow. Kovin paljon ennakoon ei keikkoja tuolloin mainostettu. Ensimmäisen mainoksen Finnshow julkaisi noin kolme viikkoa ennen keikkaa. Ajat ovat siis todella paljon muuttuneet noista ajoista, nythän ulkomaisten huippujen esiintymisiin lipunmyynti voi alkaa jo vuotta ennen konserttia. No ei Fleetwood Mac ollut vielä ensimmäisen keikkansa aikaan ihan kovinta huippua.

Helsingin Sanomissa julkaistiin kolme mainosta Fleetwood Macin ensimmäisestä keikasta. Ensimmäinen mainos oli 31.10.1968, toinen 20.11. ja konserttipäivänä voitiin jo kertoa keikan olleen loppuunmyyty.

Juuri konsertin alla ilmestynyt, kesällä aloittanut Markku Veijalaisen johtama Intro-lehti uutisoi näyttävästi keikasta. Jutussa esiteltiin lyhyesti, mutta ihan asiallisesti bändi ja sen historia. Tiedettiinpä kertoa myös uudesta singlestä, Albatrossista ja kohta-alkavasta uudesta USA:n kiertueesta.

Ennen konserttia Fleetwood Macilla oli TV-nauhoitus Mainos-TV:n Tunnusvälo-ohjelmaa varten. Stump-lehti kertoi bändin tulleen Suomeen aamuyöllä neljän aikaan ja ehtineen nukkua vain muutaman tunnin ennen TV-nauhoitusta. Stumpin mukaan bändi oli valvonut melkein kolme päivää yhtä mittaa ennen Suomeen tuloa. Fleetwood Mac oli soittanut Ruotsissa pääosin klubeilla ja luullut, että näin tapahtuisi myös Suomessa.

Stumpissa kerrottiin bändin hieman kauhistelleen Kulttuuritalon katsomoa ja isoa lavaa, saisiko näin kolkossa ympäristössä yleisöä mukaan, kun paikassa ei ollut edes oluttarjoilua. Yhtye oli jättänyt vahvistimensa Ruotsiin, jossa heillä oli vielä muutama keikka edessä. Ei ole tiedossa mistä Heinonen järjesti paikalle vahvistimet, ei ainakaan The Boys -yhtyeeltä, kuten jossakin on arveltu. Jussi & The Boys oli näet samana iltana keikalla muualla.

Kulttuuritalolle ahtautui 1600 innokasta fania, sali oli täynnä portaita myöten. Yksikään bluesbändi ei ollut herättänyt tällaista kiinnostusta.

Leksa Heinonen saattoi olla tyytyväinen kiinnitykseensä. Liput myytiin loppuun ennakossa ja paikalle saapui 1600 lippunsa hankkinutta. Kulttuuritalon ulkopuolella 10 markan hintaisia lippuja myytiin kolminkertaiseen hintaan. Salin kerrotaan olleen portaikkoo myöten täynnä. Ilmeisesti Heinosen oli hyvät suhteen Kulttuuritalon järjestysväkeen, eikä ylibuukkauksesta tullut ongelmaa. Stump raportoikin Heinosen hykerrelleen tyytyväisenä jo ennen konserttia. Alkuaan oli kerrottu, että lämpärinä olisi toiminut englantilainen, niin ikään Blue Horizon -levy-yhtiön talliin kuulunut Chicken Shack. Heitä ei kuitenkaan paikalla näkynyt, eikä heitä mainoksissakaan enää mainittu.

Toisena lämpärinä toiminut ruotsalainen Rowing Gamblers oli julkaisut kolmannen singlensä *Mister Music Man / Be Free* vuonna 1968

Kaksi lämpäribändiä Heinonen oli kuitenkin paikalle järjestänyt. Illan aloitti kotimainen Night Train. Antti Einiö kuulutti bändin lavalla, kertoen konsertin alkavan "suomalaisella laatutavaralla". Stumpin mukaan tämä "soul"-yhtye esitti melko junamaisen tasapaksua musiikkia. M.A. Numminen oli hiukan toista mieltä ja arvioi Ilta-Sanomissa 25.11. laulusolistin olleen aika hyvässä vedossa, samoin pasunistin.

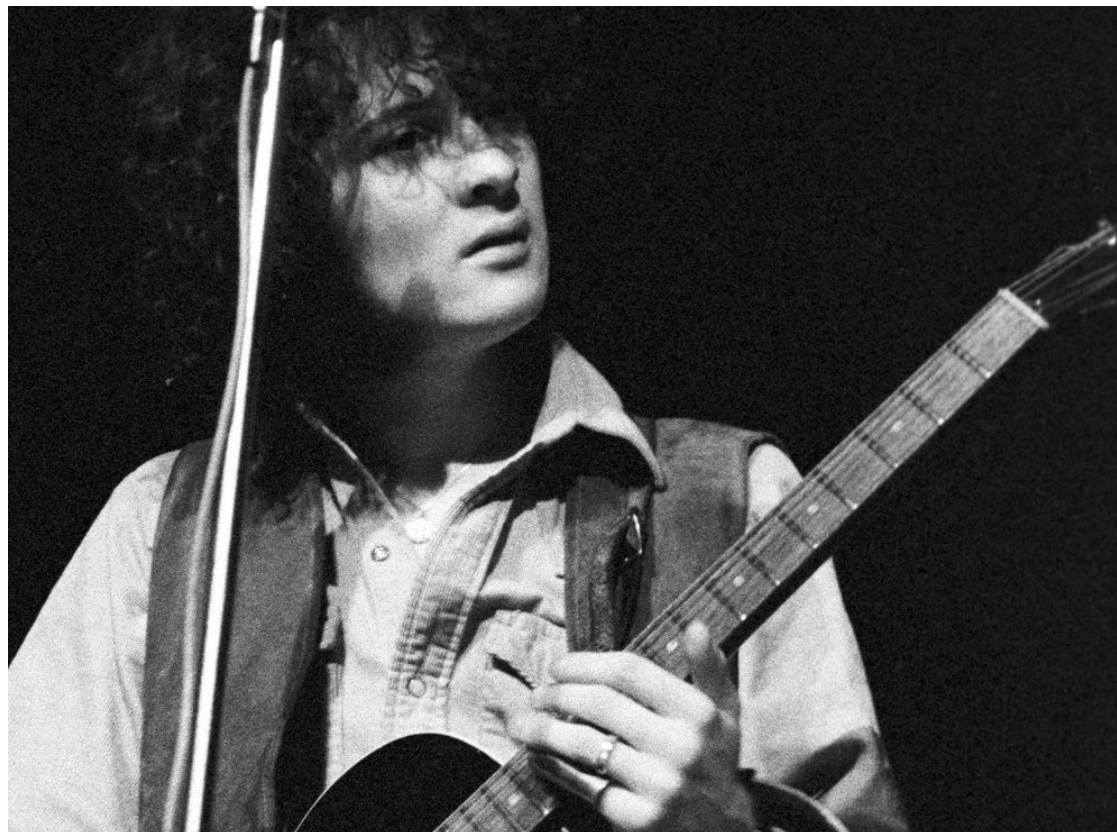
Toisena esiintyi ilmoituksissakin mainittu ruotsalainen Rowing Gamblers (https://sv.wikipedia.org/wiki/Rowing_Gamblers). Seura-lehti totesi arviossaan "Ruotsalaiset pikkupojat Rowing Gamblers ovat jo aikaisemminkin esiintyneet maassamme, tuntuu vaan siltä, ettei ohjelmistoa ole ensikäynnin jälkeen uusittu tippaakaan. Useimmissa lauluissa oli säestyksenä liikuttavan falski enkelikuoro, sympaattisin esiintyjä oli 14-vuotias ja jo kaksi vuotta ammattimuusikkona toiminut rumpalipoika. Rowing Gamblers suunnilleen vihellettiin ulos". Mauri Anteron huomion oli vienyt 14-vuotias basisti, jonka erinomaista omistautumista popmusiikille M.A kertoi ihmetelleensä koko ajan.

Väliajalla Seuran toimittaja oli bongannut yleisön joukosta Kisu Järnströmin ja Hasse Wallin. Myös Anki Lindqvist oli nähty Antti Einiön seurassa. Muuten Seurassa kuvailtiin yleisöä tähän tapaan "Gipsy-lookia, huivi otsalla, maksitakkeja, minihameita, kaikki kuluneen vuoden mahdolliset muodinkuvat olivat näkyvillä. Mielenkiintoisin oli kuitenkin tyttö, jonka polkkatukka oli jakauksella keskellä päätä ja hiukset toiselta puolelta porkkananpunaiset ja toiselta tuhkanvaaleat. Hänellä oli nukensilmät maalattuine ripsineen ja hopeapaperista tehty tähti kaulalla".

Perjantaina 22.11. oli pääkaupunkiseudulla paljon muutakin musiikkitarjontaa. Tässä muutamia keikkamainoksia päivän Hesarista. Ehkä pahin kilpailija oli Dipolissa järjestetty 'Secret Concert show tanssiaiset', jossa esiintyivät mm. Soulset ja Boys.

Stumpin mukaan bändin kuulutti lavalle "pitkähkön sähläämisen jälkeen monimiljonäärinmanageri Mike Vernon". Blue Horizonin toinen omistaja Mike Vernon oli tosiaan bändin mukana tällä kiertueella, vaikkei hän ymmärtääkseni ollut bändin manageri. Perhelehti Seura kertoi konsertin alusta: "Verhot avattiin ja pojat tulivat lavalle. Itse Fleetwood kireissä nahkahousuissaan yläruumis paljaana ja muut jokseenkin yhtä villin näköisinä. Musiikki alkoi soida. Se oli vahvaa bluesia, siinä oli tiivis tunne heti alkuosineilla".

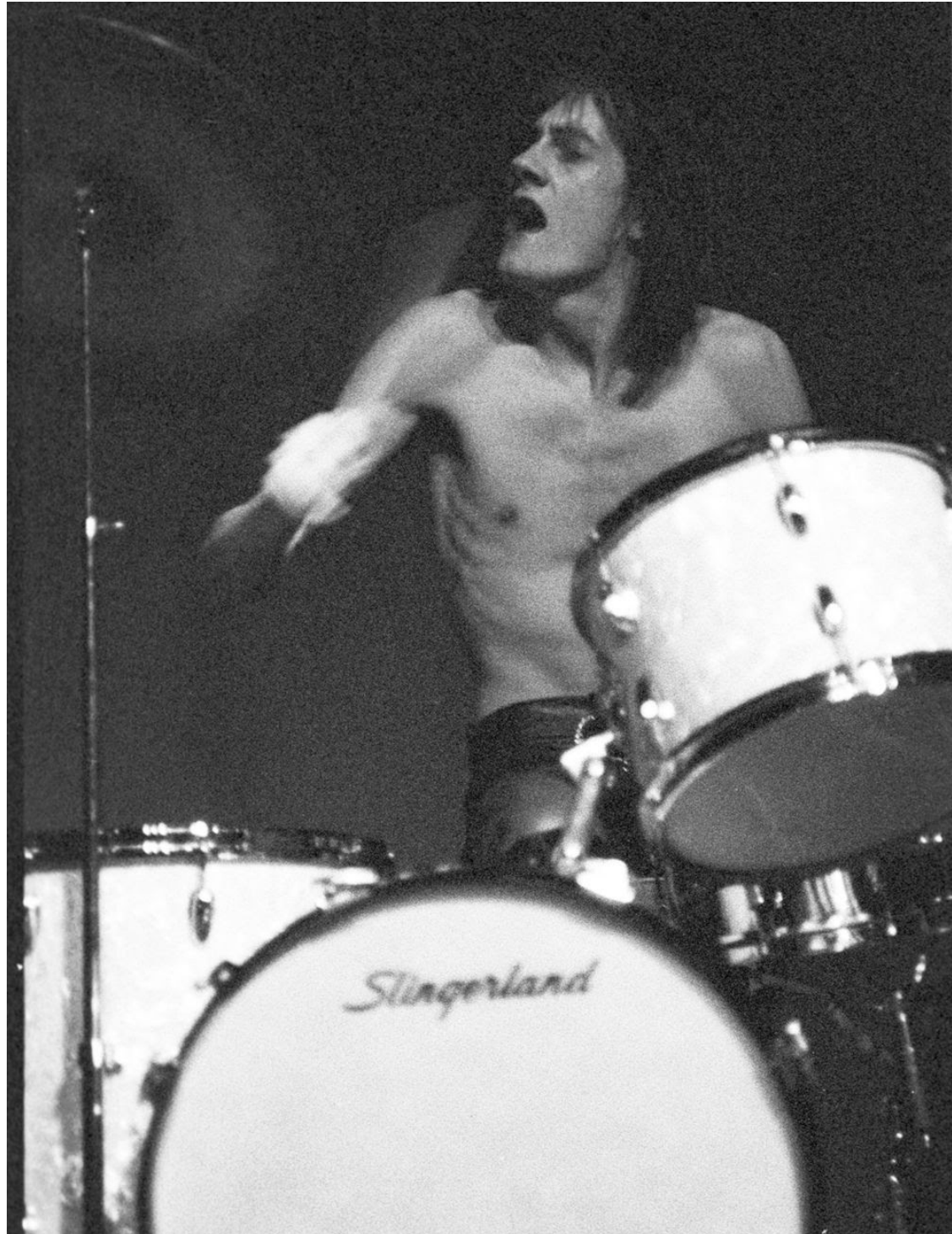
Jeremy Spencer nähtiin lavalla kitaransa kanssa konsertin alussa

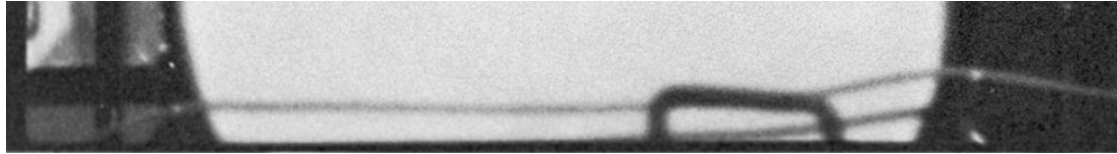
Stump kertoi yhtyeen soittaneen aluksi useita *Dust My Blues*-muunnelmia. Alussa pääosassa olikin Jeremy Spencer, jonka esitystä Seura luonnehti yksinkertaisesti hyväksi. Sitten oli vuorossa Danny Kirwan, joka Stumpin mukaan "halasi kitarastaan korva kaulassa kiinni hitaan melodisen bluesin". Seuran mukaan Kirwan "taisi yhtyeen tyylin, mutta hänen esiintymisensä oli melkein pä hillittyä ja arvokasta Jeremyn jälkeen". M.A. kuvasi Kirwania "valkoisemmaksi" ja modernimmaksi kuin bändin muut kitaristit. "Hänen sooloilutapansa, ja laulukin, on viileämpää kuin muiden. Tekniikkaa oli vaikka millä mitalla", kuvaili Numminen. M.A:n mielestä kaikkein vetoavin ja aidoin blues puuttui kuitenkin Kirwanin soitosta.

Kirwanin jälkeen seurasi Stumpin kertomana vielä "dustmybluesia" ja Spenceriä. Sitten oli vuorossa *Shake Your Moneymaker*, jossa "kansa yltyi ikävä kyllä taputtamaan tahtia ja yhtä laahaavasti kuin aina. Näin jäi John McVien mainio bassoilu läiskytyksen taakse. Langanlaiha Mick Fleetwood takoi ihmeellisen pienen rumpusoolon", raportoi Stump.

Eipä silti blues on aina kaavamaista, bluesin soittajan nerokkuus mitataan sillä miten hän osaa käyttää fraaseja.

Mauri Antero kuvaili Spenceriä näin: "Hänen lennokas, hieman vanhahtava Elmore James -tyylinsä tuntui saavan yleisön mukaansa. Spencerin tyyli on melko kaavoittunut. Olin suorastaan kuulevani tarkasti Elmore Jamesin soolot kopioituna kappaleessa 'Shake Your Money Maker'. Eipä silti blues on aina kaavamaista, bluesin soittajan nerokkuus mitataan juuri sillä, miten hän osaa käyttää fraaseja".

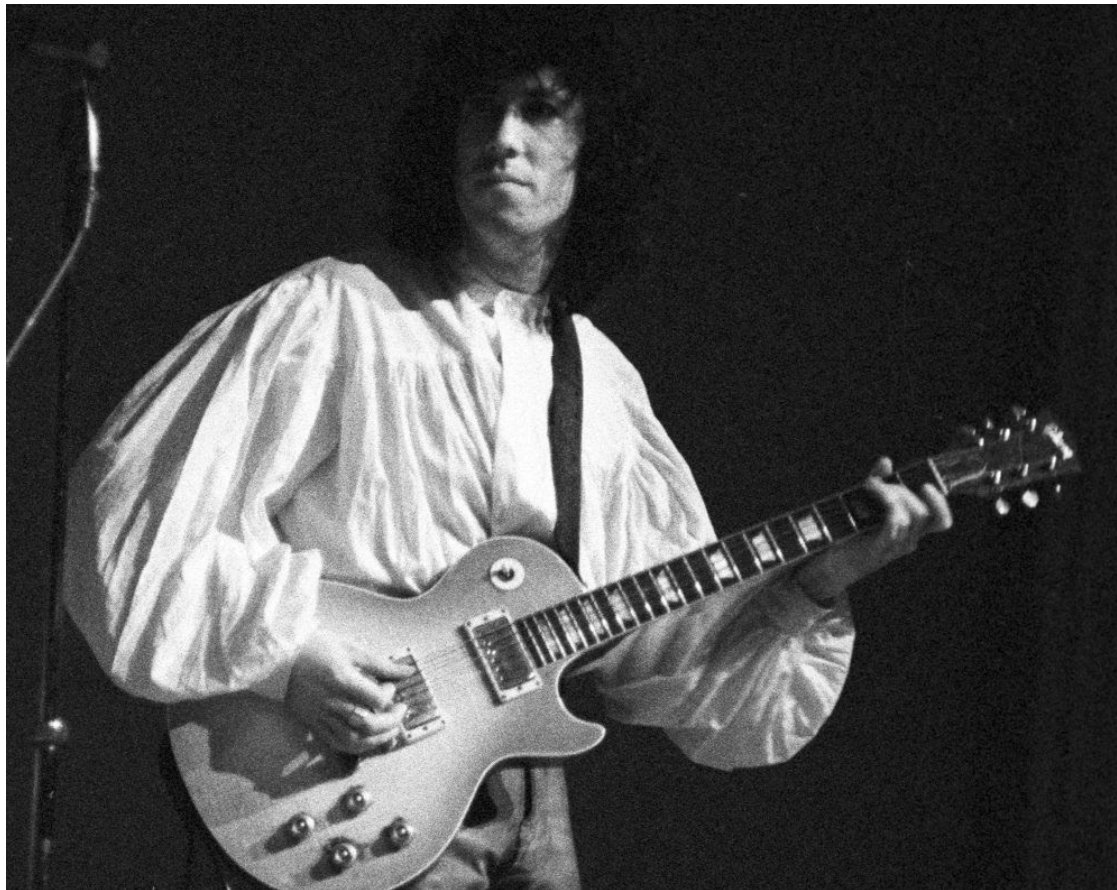

Paidaton Mick Fleetwood herätti huomioita, kuva Tapani Talo

Tämän jälkeen Stumpin mukaan Spencer siirtyi "hakkaamaan pianoa" ja oli Peter Greenin vuoro. "Hän joutui soittamaan miltei pimeässä, sillä valojen hoitaja valaisi epätoivoissaan kaikkia muita Fleetwoodeja ihmetelleessään kuka nyt oikein mahtaakaan sooloilla. Peterin huimaavan kaunis 'I never missed a woman like i missed you' (tarkoittanee *Drifting* biisiä, jonka bändi oli levyttänyt jo 1967, mutta julkaistiin vasta 1971) sai valtavat aplodit" kuvaili Stump Greenin osuutta. Greenin biiseistä kuultiin ilmeisesti myös *I Loved Another Woman* (yksi ensimmäisen albumin helmistä) sekä tietenkin tuore single *Albatross*.

"Kaikkein raisuin meno alkoi Peter Greenin toisessa kappaleessa. Paitsi että yleisö riehaantui, se oli myös taiteellisesti sängen merkittävää soittoa", arvioi Numminen, muttei kertonut mikä toi toisena tullut kappale oli. Liekö ollut bändin aiempi singlebiisi *Need Your Love So Bad*, joka on kerrottu sisältyneen keikan ohjelmistoon. "Peter tuntuu saaneen moderneja vaikutteita, joten hänen soittonsa ei ole aivan niin suuressa määrin B.B. Kingin kaltaista kuin ennalta annettiin ymmärtää", Numminen jatkoi vielä Greenin soiton analysointia. Seuran artikkelin mukaan Green lauloi myös *Good Golly Miss Mollyn*, jota hieman epäilen. Yleensä nämä vanhat rock'n'roll-klassikot olivat Spencerin heiniä. Minulla ei ole tuota biisiä FM:n esittämänä, enkä löytänyt YouTubestakaan, joten varmaksi en voi mennä sanomaan.

Legendaarinen kaksikko: Peter Green ja Gibson Les Paul, kuva Tapani Talo

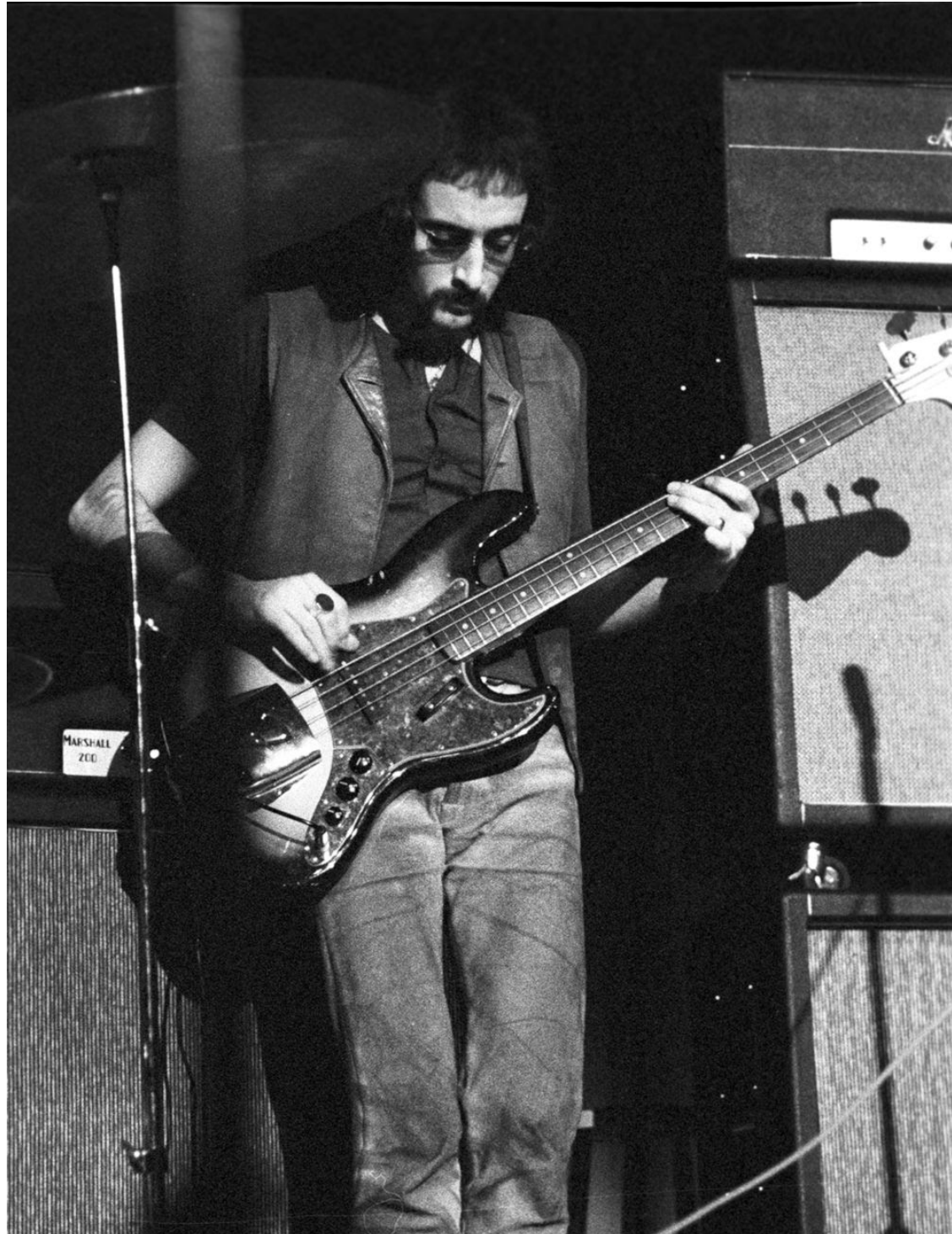
Seuran mukaan bändi huudettiin lavalle kahteen kertaan. Toisena encorena "Peter Green lauloi *Tutti Frutin* (mitä taas epäilen). Peter Greenillä svengasi. Yleisöllä svengasi. Vanha järjestysmies katsoi, joko voisi juosta lavan eteen. Peter Greenin mikrofoni kaatui, tytöt huusivat", kertoo Seura. Stumpin jutussa sanotaan, "aplodimyrskyn johdosta he esittivät pari rockia", mutta ei sanota biisien nimiä.

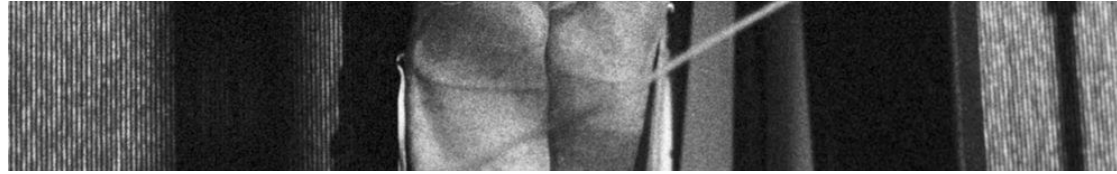
Hesari raportoi lyhyesti konsertista 25.11. ilmestyneessä lehdessä. Ei ollut puhuttakaan, että Hesari olisi tuohon aikaa arvioinut blues- tai rokkibändin keikkaa kulttuurisivulla. Sen sijaan lehdessä oli pieni yhden palstan juttu lehden sivulla 6, joka sisälsi tapahtumakalenterin "Helsinki tänään" sekä lyhyitä sekalaisia uutisia maailmalta ja Suomesta. Hesari kirjoitti mm. "Esitetyt kappaleet perustuivat melko raskaaseen ja hikkaavaan komppiin. Yleisö tuli innokkaasti mukaan, mikä on meillä melko harvinaista. Kappaleet olivat paria rock-numeroa lukuun ottamatta bluesia. Konsertin loputtua yleisö aplodeerasi pojat vielä kaksi kertaa lavalle ja sai kuulla viimeiseksi kappaleet *Tutti Frutti* ja *Roll over Beethoven*. Esiintyjät lupasivat, ettei vierailu jää viimeiseksi." Juttua koristi kuva paidattomasta Mick Fleetwoodista soittamassa rumpuja.

Yleisö tuli innokkaasti mukaan, mikä on meillä melko harvinaista.

M.A. Nummisen mukaan konsertti oli täydellinen menestys. Yleisö oli hänen mukaansa intoutunut oikein pahanpäiväisesti ja tytöt olivat kirkuneet "aivan siihen tyyliin kuin kolme vuotta sitten oli muotia". Numminen arvio, että poliiseja oli kutsuttu lisää konsertin kestäessä, järjestyshäiriöitä ei kuitenkaan ilmennyt. Nummisen Ilta-Sanomien juttua koristi Tapani Talon ottama kuva Peter Greenistä ja hän ei mainitse jutussaan nimeltä *Shake Your Moneymakerin* lisäksi yhtään konsertissa esitettyä biisiä.

Tämän ensimmäisen konsertin biisilistasta ei ole täyttä varmuutta, kukaan ei tainnut kirjata biisejä ylös, eikä tästä ole ilmeisesti ainakaan kokonaisia bootleg-taltiointejakaan. Varmuutta ei siis ole mikä biisilista lopulta oli.

John McVie Kulttuuritalon lavalla 22.11.1968, kuva Tapani Talo

Suosio kasvaa kohisten

Konsertti ja Albatross-single vauhdittivat bändin suosion huimaan kasvuun Suomessa. Jo kesällä 1968 oli bändi noussut listoille Stumpin ja Intron lukijäänenestyksissä "karvapäälistalla" ja "pörssissä". Konsertin lähestyessä oli bändi noussut jo kymmenen suosituimman ulkomaisen bändin/artistin joukkoon. Konsertin jälkeen nousu kiihtyi. Kuten edellä kerroin bändin levytkin olivat saaneet 1968 jo pientä listamenestystä. Osaltaan suosiota nostattivat bändin tv- ja radioesiintymiset, niillähän tavoitettiin myös muualla kuin pääkaupunkiseudulla asuvat.

Albatross nousi jo joulukuun myynnillään kaikkien kolmen listoja laatineen lehden eli Suosikin, Stumpin ja Intron listoille. Vaikka Fleetwood Macin aiemmat levyt olivat täällä purreet hitaammin kuin muualla, Albatross kävi kaupaksi Suomessa lähes yhtä ripeästi kuin bändin kotimaassa Englannissakin. Helmikuun myynnillään single yli kakkossijalle kaikkien kolmen edellä mainitun lehden listoilla ja pysytteli tilastoissa puolisen vuotta. Markku Aron *Käyn uudelleen eiliseen* esti ykkössijan saavuttamisen.

				Ulkomainen karvapäälista			Pisteet	Kuukausia listalla	Paras ajoitus
NYT	Helmikuussa	Tammikuussa	Joulukuussa						
1	3	4	5	FLEETWOOD MAC	1760	10	1		
2	1	1	1	CREAM	1223	27	1		
3	2	2	2	BEATLES	940	34	1		
4	4	3	3	Tom Jones	727	26	2		
5	5	5	5	Experience	464	26	3		
6	11	13	11	Doors	459	20	6		
7	2	5	5	Hollies	416	34	1		
					299	27	3		
					268	22	3		
					262	34	3		

		ULKOMAISET		INTRO		PISTEET
NYT	ENNEN					
3.	1.	Fleetwood Mac				1480
1.	2.	Tom Jones				1444
2.	3.	Beatles				1415
4.	4.	Hollies				703
5.	5.	Cream				478
—	6.	Cliff Richard				474
11.	7.	Doors				454
9.	8.	Marmalade				411

Stumpin karvapäälista ja Intron pörssi maaliskuussa 1969.

Maaliskuussa Stumpin ja Intron lukijat äänestivät Fleetwood Macin suosituimmaksi ulkomaiseksi bändiksi / artistiksi. Lehtien lukijaprofiilit olivat hiukan erilaiset, Stump oli ehkä hieman enemmän nimenomaisesti rockmusiikin ystävä lehti ja siellä FM syrjäytti pitkään ykkössijaa hallinneen Creamin ja Inrossa taas syrjäytettiin valtaistuimelta Walesin tiikeri Tom Jones. Erittäin pitkäaikainen suomalaistenkin suosikki Beatles oli molemmilla listoilla kolmas. Äänestykseen osallistuneiden määrä ei tosin kummassakaan lehdessä ollut huikean suuri.

'Albatross' ei koskaan häviä unholaan. Siitä saattaa jopa tulla ikivihreä, jonkun 'Apacen' tapaan.

Maaliskuulla suomalaislehdetkin kertoivat bändin aikeista vaihtaa levy-yhtiötä, tosin vielä varmaa tietoa ei ollut siitä mihin firmaan bändi tulee päätyään. Samalla tiedettiin kertoa bändin tulevan uudelleen Suomeen ja nimenomaan taas Helsingin Kulttuuritalolle. Stumpissa julkaistiin myös artikkeli otsikolla "Peter Green ja Albatross". Siinä kerrottiin Albatrossin herättäneen kovaa keskustelua englantilaisten bluesfanien keskuudessa. Greenin suuhun oli laitettu lausunto "Soitamme yhä edelleen samankaltaista musiikkia kuin ennenkin, mutta joka kerta, kun sisällytämme ohjelmistoon 'Albatrossin' putoaa paikassa kuin paikassa fiilis automaattisesti". Toisaalta Green kertoo, ettei usko bändin menettäneen montakaan fania Albatrossin johdosta. Siitä ei puhuttu mitään, kuinka monta fania bändi oli saanut tuolla biisillä. Green toteaa enteellisesti myös: "Albatross ei koskaan häviä unholaan. Siitä saattaa jopa tulla ikivihreä, jonkun 'Apacen' tapaan". Kuinka oikeassa Green tässä olikaan!

Uudelleen Kulttuuritalolle

Leo Heinonen oli innostunut onnistuneesta marraskuun keikasta niin, että oli ilmeisesti tilannut bändin saman tien uudelleen keikalle. Keikkapäiväksi oli sovittu maaliskuun viimeinen päivä. Tällä välillä Fleetwood Mac oli käynyt toisella USA:n kiertueellaan ja tällä kertaa vastaanotto oli ollut hyvä, nyt keikoista oli saatu hyvät palkkiotkin. USA:ssa oli vierailtu useampaan kertaan levytystudiossa ja taltioitu iso joukko upeita biisejä. Chicagossa paikallisten bluesmuusikoiden kanssa useampi levyllinen rehellistä bluesia, Otis Spannin kanssa New Yorkissa albumillinen niin ikään kunnan bluesia ja vielä omin voimin bändin seuraava singlebiisi Greenin *Man of The World*.

USA:sta palattua oli kierretty Englantia ja Skandinavian kiertue käynnistyi 20.3. Örebrosta, Ruotsista. Viiden Ruotsin ja Tanskan keikan jälkeen oli vuoro siirtyä Tukholman kautta Helsinkiin, jonne bändi saapui iltapäivällä. Majoittumisen jälkeen oli vuorossa Intro-lehden tarjoama päivällinen Merihotellissa. Päivällisen lomassa Veijalainen haastatteli bändiä. Peter Green kertoi vuoden vaihteen USA:n matkasta. "Amerikka on suuri ja sen markkinoiden laajuus hirvittää joskus. Esiinnyimme sikäläisissä bluespaikoissa ja yleisö todella osasi vaatia. Heille on turha esittää parempaa, mitä on, ja olemme mielestäni täysin syystä ylpeitä siitä, että saimme siellä varsin suopean vastaanoton", tilitti Green USA:n matkan antia.

Finnschow saattoi kertoa konserttipäivänä julkaistussa keikan ainoassa mainoksessa keikan olevan loppuunmyyty. Samalla mainostettiin parin viikon päästä tapahtuvaa **Marmeladen** keikkaa.

Intron jutussa kerrottiin myös bändin USA:ssa tekemistä levytyksistä. Danny Kirwan aprikoi "On vaikea sanoa, onko parempi tehdä levyjä Amerikassa vai Englannissa. Mielestäni tärkeämpää kuin studio, on se musiikki, mitä studiossa tehdään. Tilanne voi olla eri niiden yhtyeiden kohdalla, joiden levyillä studiotekniikalla on suuri merkitys. Me pyrimme pitämään musiikin ja taikatempun erillään". Kirwan myös kertoi, että uusi single on juuri julkaistu.

'Man of the World' on bluesia, mutta se ei ole sellaista bluesia kuin sinä tai muut kuvittelette bluesin olevan.

Green analysoi uutta singleä *Man of the World* on bluesia. Se ei ole sellaista bluesia kuin sinä tai muut kuvittelette bluesin olevan. Siitä huolimatta sanoisin, että levymme on puhdasta bluesmusiikkia, vaikkakin hiukan uusitusasussa. Näin ollen tuo Englannissa vallinnut kohu siitä, olemmeko unohtaneet bluesin ja siirtyneet pop-yhtyeeksi on aivan turha".

Helsingin jälkeen bändillä oli vielä yksi keikka Tukholmassa, liekö johtunut siitä, että bändin vahvistimet oli jätetty sinne edellisen vierailun tapaan. Helsingissä tarvittiin taas lainakamoja. Leo Heinonen oli ollut siinä käsityksessä, että bändi tuo mukanaan kaiken tarvitsemansa kaluston. Lämpöpäriksi Heinonen oli pestannut Raittisen Jussin ja The Boysin.

Fleetwood Macille tarjottiin Boysien laitteita, Jussin mukaan heillä oli useampikin Marshallin setti. Bändin kiertuemanageri lähetettiin Merihotellilta tarkistamaan tarjolla olevia vahvistimia. Pian hän palasi takaisin ja kertoi mitä on tarjolla, bändin jäsenet kauhistelivat, ei homma onnistu! Raittisen Jussin mukaan kissojen ja koirien kanssa yritettiin etsiä jousikaiulla varustettuja Fenderin vahvistimia. Niitä ei tainnut kuitenkaan löytyä.

Peter Green ja John McVie Helsingissä TV-ohjelma Tunnussävelen nauhoituksessa 22.11.1968. Marshallin vahvistimia näyttää olleen silloin käytössä.

Markku Veijalaisen kirjoittaman Intron jutun mukaan bändillä oli varta vasten heille tehty kalusto, jonka arvo oli kolmenkymmenen-neljänkymmenentuhannen markan välillä. Suomalaisittain tuo oli varmaan aika huikea summa. Intron mukaan tuolla kalustolla syntyy jo sellaiset soundit, mitä bändi konsertissaan haluaa tarjota ja mihin heidän menestyksensä perustuu. Peter Green olikin pudistellut päätään ja todennut heidän joka tapauksessa häviävän. "Jos soitamme, yleisö ajattelee meidän olevan huonoja, kun emme saa aikaan kunnon fiilinkiä. Jos emme soita, meitä pidetään ylpeinä tai ajatellaan menestyksen kihahthaneen lettiimme", oli Green tuumailut.

Liput konserttiin olivat menneet kaupaksi ennätysvauhtia, parissa päivässä puskaradion avustuksella. Heinonen ei ollut ehtinyt mainostamaan konserttia, kun se oli jo loppuunmyyty. Mustanpörssin kauppiaille oli taas hyvät apajat. Konserttyleisön koostumus poikkesi tällä kertaa selvästi edellisestä. Pääkaupungin ulkopuoliset bluesdiggarit jäivät pääosin ilman lippuja. Jussi Raittisen Introon kirjoittaman arvion mukaan paikalla oli pääosin hesalaisia poppareita. Konsertin aloittaneen Jussin ja The Boysin vahvistuksena oli Häkä Virtanen bassossa ja Leksä Heinosen pyynnöstä toisena solistina Anki Lindqvist, joka lauloi nyt folkien sijaan soulia ja bluesia.

Tauon jälkeen Fleetwood Mac aloitti osuutensa heidän keikkabravuureihinsa kuuluneella Otis Rushin ohjelmistosta lainatulla *Homeworkilla*, jonka bändi oli levyttänyt tammikuussa Chicagossa Otis Spannin kanssa. Seuraavana kuultiin Greenin suurimpiin suosikkeihin kuluneen B.B. Kingin *If You Let Me Love You*, jonka Green oli levyttänyt Fleetwood Macin alkuperäisen basistin Bob Brunningin perustuman Brunning Sunflower Blues Bandin kanssa alkuvuodesta.

"Peter Green lauloi aina muutaman tahdin melko rauhallisesti ja vastasi tähän aivan rautaisilla kitarakuviolla, melkeinpä vielä maukkaammin kuin suuri esikuvansa".

Jussi Raittinen totesi Introssa Greenin osuudesta "Parhaita kappaleita eivät suinkaan olleet *Albatross* tai *Shake Your Moneymaker*, vaan muutamat hitaat bluesit B.B. Kingin tapaan. Peter Green lauloi aina muutaman tahdin melko rauhallisesti ja vastasi tähän aivan rautaisilla kitarakuviolla, melkeinpä vielä maukkaammin kuin suuri esikuvansa".

Yllä olevalla YouTube videolla kuullaan neljä biisiä tästä 31.3.1969 (ei heinäkuulta 1968, kuten YouTube'n tiedoissa kerrotaan) pidetystä konsertista. Biisit ovat *Something Inside Of Me*, *If You Let Me Love You*, *Stop Messin' Round* ja *Jigsaw Puzzle Blues*.

Danny Kirwan oli nyt selvästi suuremman roolissa kuin edellisellä keikalla. Hän oli pääosassa vielä levyttämättömällä biisillä *Like It This Way* ja lokakuussa Albatross-sessiossa purkitetuilla lauluilla *Something Inside of Me*, *Coming Your Way* ja *Jigsaw Puzzle Blues*. Viime mainittu saikin salista valtavat suosionosoitukset. Jussi Raittinen arvioi Kirwania seuraavasti: "Danny Kirwan esitti hänkin pari melko häikäisevää sooloa. Laulajana hän on vähiten bluesääninen yhtyeen jäsen. Hänen suuri valttinsa on loistava sävellystyö".

Jeremy Spencerin rooli jäi nyt vaatimattomammaksi kuin edellisellä kerralla. Raittisen mukaan Spencer haukkui vahvistimensa yleisön kuullen aivan pataluhaksi ja löi melkein hanskat naulaan ja oli jätti välillä soittamisen kokonaan. Piano, jota Spencer soitti välillä, ei kuulunut kunnolla. Ainakaan minulla olevalla taltioinnilla ei pianoa juuri kuule. Toki Spencer slideä kuultiin ja Jussi innostuikin kehuaan hänen sliden soittoaan parhaaksi Suomessa siihen asti kuulluksi. Kovimpaan menoon Spencer yltyy konsertin pisimmäksi venyneellä *Talk To Me Baby / I Can't Hold Out* (rakkaalla lapsella on monta nimeä) biisillä.

Loppupuolella kuullaan vielä kaksi Greenin biisiä *Stop Messin' Round* ja tietenkin se odotettu hittibiisi Albatross. Konsertin loppuksi oli vuorossa vanhaa rock'n'rollia, mutta tällä kertaa vain yhden biisin verran, Freddie Cannonin vuoden 1959 hitti *Tallahassee Lassie*. Bändi poistui lavalta ja seuraavaksi Antti Einiö kysyy: "Halutaanko niinku lisää", jota seuraa kova kirkuminen, Einiö huutaa jotain, mutta se peittyi yleisön meluun. Lavalle palannut Green kysyy sitten mitä haluatte, joku huutaa "Good Golly, Miss Molly" ja bändi aloittaa *Shake Your Moneymakerin*, jonka aikana yleisö Jussi Raittisen mukaan innostui vaihtimestarien kauhistukseksi nousemaan seisomaan tuoleille.

MARKKU VEIJALAINEN ■ HANNU MÄNNYNOKKA

KUULUISAT KYLÄSSÄ:

FLEETWOOD JA MOVE

FLEETWOOD JA INTRO MERIHOTELLISSA

Fleetwood Mac-yhtyeelle toinen Suomen vierailu ei muodostunut sellaiseksi menestykseksi kuin odotettiin. Odotettiin siltä liikaa, sitä on vaikea mennä sanomaan, mutta pienoiseen pettymykseen oli olemassa myös monia syitä. Intro-lehti vietti Fleetwoodin seurassa tunteja ennen konserttia, ja niiden kikkaiden tunteiden aikana oli vaakaudalla, esiintyykö Fleetwood Mac iankaan Suomessa!

Intro-lehti oli uhrannut Fleetwood Macin ja muutamaa päivää aiemmin Kulttuuritalolla esiintyneen **Moven** Suomen vierailulle melkein koko aukeaman. Markku Veijalaisen haastattelu oli tehty ennen konserttia ja sitä täydensi Jussi Raittisen konserttiarvio.

"Mick Fleetwood lienee eräs persoonallisimpia pop-rumpaleita. Hänen hillitty soitantonsa onkin eräs yhtyeen tyylin kulmakivistä."

Teinilehdessä Mikko Kurenniemi arvioi bändin saaneen yleisön mukaansa heti alusta alkaen. "Kuitenkin vaikutti siltä kuin heiltä olisi ollut hieman veto poissa, sillä soitto oli vähän rutiininomaista, eivätkä he yltäneet huippusuorituksiin", kirjoitti Kurenniemi. Synnä tuohon Kurenniemi arvio väsymystä, hänen mukaansa John McVie oli näyttänyt nukkuvan bassonsa varressa. Jeremy Spencerin slide-kitaran soiton Kurenniemikin arvioi kärsineen huonosta vahvistimesta. Mick Fleetwoodin Kurenniemi totesi soittaneen "vahvaa blues-komppia". Myös Jussi Raittinen antoi tunnustusta Fleetwoodille: "Mick Fleetwood lienee eräs persoonallisimpia pop-rumpaleita. Hänen hillitty soitantonsa onkin eräs yhtyeen tyylin kulmakivistä".

Myös Jussi arvioi kiertueväsymyksen vaikuttaneen siihen, ettei bändi yltänyt samalle tasolle kuin marraskuussa. Tosin Jussihan ei ollut paikalla marraskuussa, mutta perusti varmaan arvionsa muiden kertomiin vaikutelmiin. Totta olikin, että bändi oli keikkaillut erittäin tiivistä näiden kahden keikan välisen ajan ja levyttänyt monta albumillista musiikkia. Kolmas Jussin mainitsema syys pienoiseen vaisuuteen oli yleisön koostumus

Jotenkin silti minusta tuoltakin kuuntelemaltani hieman heikkotasoiselta taltioinnilta välittyä hyvin yhteen hitsautuneen bändin intohimoinen paneutuminen soittamaansa musiikkiin. Konsertissa kuultiin kolme bändin Chicagossa mustien musikoitten kanssa vajaa kolme kuukautta aiemmin levyttämää ja vielä julkaisematonta biisiä ja vain vajaa puolet biiseistä oli bändin levyillä aiemmin kuultuja. Bändi osoittikin olevansa edelleen vahvasti bluesbändi.

Ei kahta ilman kolmatta

Keväällä Helsingin keikan jälkeen Fleetwood Mac oli tehnyt Englannissa lyhyen kiertueen Peter Greenin idolin B.B. Kingin, Sonny Terryn, Brownie McGhee sekä Duster Bennettin kanssa. Lisäksi bändi oli kiertänyt yksinkin runsaasti ympäri Brittein saarta. BBC:lle oli tehty useita nauhoituksia ja äänitetty biisejä seuraavaa albumia varten. Lisäksi Jeremy Spencer oli tehnyt sooloalbumia, jolla muu bändi oli ollut myös soittamassa. Peter Green oli osallistunut useisiin muihin levytysprojekteihin kaiken muun tohinan ohessa.

Suomessa bändin suosio pysyi korkealla, Albatrossia myytiin hyvin kesään saakka ja lehtien suosikkiaänestyksissä bändi pysyi kärjessä loppukesään saakka. *Man of the World* singlestä ei enää tullut suurmenestystä maassamme. Kesäkuussa se oli Suosikin singlelistalla 22, mutta seuraavalla listalla vasta 47, elokuussa 45 ja siten se katosi listalta. *Mr. Wonderful* -albumia ei täällä listoilla näkynyt.

Kulttuuritalolla oli tangoilta 24.9.1969 esiintyjinä Pekka Nurmikallio (taisi olla sama Nurmikallio, joka perusti sitten Lahteen Microvox-studion) ja Kati-Annikki, ei Fleetwood Mac.

Finncor Leo Heinosen mielissä maaliskuun keikka oli ollut menestys. Ainakin rahaa tuli. Miksei siis voisi koettaa vielä kolmannenkin kerran. Kolmannen keikan ajankohdassa lienee ollut jotain säätöä. Liekö jossain vaiheessa sovittu keikkapäiväksi 24.9.1969. Se ainakin kummittelee edelleen kovasti, netissä voi törmätä monessa kohtaa väitteeseen, että bändi olisi esiintynyt tuolloin Kulttuuritalossa. Näin ei kuitenkaan tapahtunut.

Finncor julkaisi 29.10.1969 Hesarissa mainoksen, jossa mainostettiin tuona päivänä olevaa Steppenwolfin keikkaa ja kerrottiin samalla Fleetwood Macin esiintyvän B-Messuhallissa perjantaina 7.11.1969. Seuraavana päivänä julkaistiin kuitenkin uusi mainos, jossa kerrottiin FM:n esiintyvän Kulttuuritalolla 11.11.1969. Mitään selitystä päivän ja paikanvaihdolle en ole löytänyt. Mainoksessa kuitenkin kerrottiin bändin soittavan samana iltana kaksi konserttia klo 18 ja 21:15. Seuraavan päivän ilmoituksessa kelloajoiksi oli muuttunut 19 ja 21:15.

Ilta-Sanomissa julkaistu *Then Play On* -albumin mainos. Samalla kerrotaan bändin olevan tulossa Hesaan ja "kohta ilmestyy toisikova single *Oh Well*". Single ilmestyi marraskuun aikana ja joulukuussa ilmestynyt *Stump* kertoi sen olleen marraskuun 22. myydyin single.

Juuri konsertin aikoihin painoon mennessä Introssa oli Kari Helopaltion juttu Fleetwood Macista. Siinä Helopaltio kertoi suomalaisten tehneen aiemmilla vierailuilla vaikutuksen Peter Greeniin, joka oli suuresti ylistänyt tšekäläistä yleisöä. Helopaltio ylisti myös bändin kolmea kitaristia sanoen heitä todelliseksi musiikilliseksi voimalataukseksi. "Heidän soittamansa musiikki on mallikelpoista bluesia ja säveltäjinä he ovat jo kynäilleet eräitä blues-historiaan jääviä sävelmiä", kertoo Helopaltio. Kirwanin hän mainitsee erityisen tuotteliaaksi säveltäjäksi ja kertoo Kirwanin kirjoittaneen ensimmäiset laulunsa viisi vuotta sitten. "*Although The Sun Is Shining* oli eräs hänen ensimmäisistä tekeleistään, tarina kadotetusta rakkaudesta", jatkoi Helopaltio.

Helopaltio kertoo Spencerin säveltäneen ensimmäiset kappaleensa jo 11-vuotiaana, jolloin häntä innoittivat Paul Ankan, Bobby Veen ja Tommy Roen kaltaiset tähdet. Edelleen Helopaltio toteaa, etteivät Spencerin sävellykset ole bluesia - huomaa ristiriita edellä sanotun kanssa - eivätkä ne näin ollen sovellu Fleetwood Macin kuvioihin. Siksi Spencer tulee tekemään oman albumin. Lisäksi Helopaltio kertoo, Spencerin olevan porukan humoristi, erityisesti esiintymislavalla ja siksi erityisen tärkeä bändille.

Peter Greeniä Helopaltio kuvailee osuvasti yhtyeen isäksi ja kertoo tämän sävellysten perustuvan fraasien varaan, oikean tunnelman löytäminen on hänen mukaansa tärkeää Greenin sävellystyössä. "Monet hänen sävellyksistään päättyvät roskakoriin, jos kohta jäljelle jäävät ovat todellisia kaunottaria", toteaa Helopaltio ja mainitsee esimerkiksi biisit *Albatross* ja *Man of the World*.

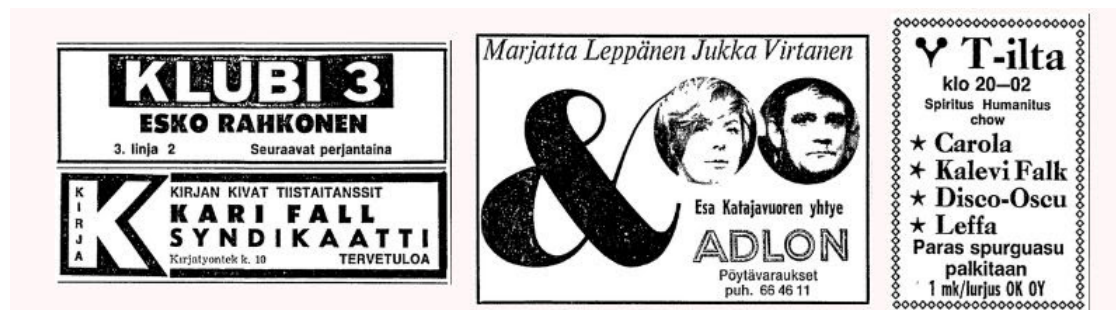

Tällä kertaa keikkaa mainostettiin moneen otteeseen lokakuun lopun ja marraskuun alun aikana.

Viimein koitti keikkapäivä tiistai 11.11. Mainostuksesta huolimatta yleisöä kahteen konserttiin tuli 1640 eli kummassakin konsertissa oli noin puoli salillista yleisöä. Lämmittelijäksi oli Leo Heinonen kiinnittänyt tällä kertaa Paroni Paakkunaisen juuri kokoaman **Utopian**, tuolla nimellä bändi mainittiin konserttimainoksessa, mutta bändi tunnettiin myös pidemmällä nimellä **Black Flag of Utopia**. Keikka ilmoituksessa bändin kokoonpanoksi ilmoitettiin Paronin lisäksi, Gugi (Kokljuschkin), Nono (Söderberg) ja Ken McLeod, myös basisti Timo Väkevä kuului soittaneeseen kokoonpanoon, vaikkei häntä ilmoituksessa mainittu.

Jussi Raittisen Introon kirjoittaman keikka-arvion mukaan Utopia selvisi osuudestaan kiittävästi. Jussi kertoi bändin soittaneen mukavaa ja hillittyä korkean tyylin poppia, josta ei puuttunut svengikään, vaikka bändi oli soittanut hiljaa. Live In Finland -kirjan mukaan Nono Söderberg olikin kertonut Greenin ja Kirwanin ihmetelleen, onkohan lämpöribändi akustinen, kun vahvistimet olivat niin mitättömät.

Edellisestä kerrasta viisastuneena Fleetwood Mac toi mukanaan kaiken tarpeellisen laitteiston. Jussi Raittinen kertoi Introssa hämmästelleensä alkuun, kun roudarit alkoivat kantamaan lavalle ensin 30-40 wattisia ja osin vielä vanhemman ikäpolven Fenderin Bandmastereita, Pro-Ampeja ja Tremoluxeja. "Myös näiden kaapit olivat samoja vuosikertoja. Vain John McVielä oli tallella mummittikokoinen appelsiinin värinen Orangensa. Ehdin jo ajatella, että konsertin nimi olisikin 'Fleetwood Mac esittelee basistinsa John McVien', kun kummallekin sivulle kohosi yleis- ja lauluvahvistimien seinä. Kaksikymmentä erilaista, tosin ei kovin suurikokoista kaappia, kahdeksan sadan watin pääteastetta, kaksi viisikanavaista jousikaiulla varustettua sekoituspöytää sekä vielä nauhakaiku muodostavat systeemin, jota parempaa ei täällä ole nähty tai kuultu", esitteli Jussi bändin varustusta.

Kovin varteenotettavaa kilpailevaa musiikkitarjontaa ei tiistaina 11.11.1969 ollut.

Sitten oli pääesiintyjän vuoro astua lavalle. Kotimaakuntani päälehteen Karjalaiseen konsertista raportoinut nimimerkki TK eli hiljattain Joensuusta Tampereelle muuttanut Tapio 'Madman' Korjus kertoi bändin saapuneen lavalle ilman suurempia eleitä. Alusta alkaen valitsi Korjuksen mukaan lämmin ja välitön tunnelma.

Soittimien virittely vei aikansa, "mutta yleisö ei ehtinyt hermostua pitkään odottamiseen, sillä esiintyjien välittömyys ja spontaani ilonpito pitivät tunnelmaa yllä", kuvaili Korjus. Ensimmäisen settinsä bändi aloitti uusimmalla singlehitillään *Oh Well*. "Kylläpä homma toimikin. Oh Well -biisin introssa joku soitti akustista nylonkielistä kitaraa, ja kun tempo tuli mukaan, Mick Fleetwood taputteli conga-rumpuja joissa oli Shuren puikkomikki. Biisi toistettiin lavalla aivan kuin studiossa!", muisteli Jussi äskettäin minulle. Minulla on osa tuosta biisistä, valitettavasti vain noin puolet, ja vaikka taltiointi ei ole korkeatasoinen voi hyvin uskoa Jussin

kertoman.

Korjuksen mukaan Green osoitti olevansa ennen kaikkea mainio kitaristi, mutta ei pyrkinyt tuomaan itseään jatkuvasti esille. Green soitti soolot vain omissa kappaleissaan ja muuten komppasi Spenceriä ja Kirwania heidän soolobiisiensä aikana. Raittisen Jussin mukaan Greenin suggestiivinen ääni tempasi yleisön mukaansa, kuten myös hänen äärimmäisen keskittynyt kitaransoittonsa. "Peter käytteli varsin runsaasti vahvistimensa jousikaikua oppi-isänsä B.B. Kingin tyyliin", kertoi Jussi. Danny Kirwanin *Then Plat Onin* avausbiisi *Coming Your Way* keräsi Jussin mukaan runsaat suosionosoitukset ja muutenkin Kirwan loisti jälleen uusien sävellystensä ansiosta.

"Kirwanin kappaleet edustivat uudentyypistä Fleetwoodia ja niinpä ei Jeremy Spencer näyttäytynyt paljoakaan soittamassa pianoa ennen omaa osuuttaan", totesi Jussi ja kertoi Spencerin olleen erittäin hyvällä tuulella. "Hänen toinen kappaleensa, ilmeisesti oma sävellys, hidas blues, sisälsi taas kerran aivan loistavaa slide-kitarointia", jatkoi Jussi. Jeremyn kitaraa Jussi kuvaili ihmeellisen muotoiseksi lankuksi, joka muistutti suuren pyrstönsä ansiosta pyrstötöntä lentokonetta. Kyseessä oli Spencerin USA:n kiertueella hankkima Gibson Flying V -kitara.

Jeremy Spencer maaliskuisen Saksan kiertueen ensimmäisellä keikalla 18.3.1970, Niedersachsenhalle, Hannover, Saksa. By W.W.Thaler - H. Weber, Hildesheim ([/commons.wikimedia.org/wiki/User:W.W.Thaler](https://commons.wikimedia.org/wiki/User:W.W.Thaler)) - Own work, CC BY-SA 3.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>), Link (https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fleetwood_Mac_Danny_Kirwan_6.jpg)

"Raisuin meininki oli Jeremyllä E. Jamesin kappaleessa 'I'm a Stranger' (Stranger Blues), jossa kuultiin uudentyylisiä slidekitarakomppausta", arvioi Jussi. Spencer osuuden jälkeen tunnelma Jussin mukaan jotenkin lopahti, eikä sitä nostanut takaisin edes *Albatross*. Lopuksi oli vuorossa jo perinteiseen tapaan 50-luvun rock'n'rollia. "Jeremyn laulama *Great Balls of Fire* oli mannaa ainakin paikalla olleille rock-kauden kokeneille, niin hyvin Jeremy soitti pianoaan ja lauloi. Ylimääräinen loppunumero Little Richardin *Keep a Knockin'* ei kuitenkaan enää yltänyt paljon minnekään, vaan sen jälkeen lähti yleisö vähin äänin ulos".

Toinen setti poikkesi suurelta osin ensimmäisestä eli bändi osoitti, että ohjelmistoa löytyy pidempäänkin esitykseen. Setti aloitettiin pitkään ohjelmistossa olleella *Homeworkilla*. Jussi Raittisen mukaan alku oli vielä lupaavampi kuin edellisessä ja tunnelma nousi koko ajan. Erityisesti tunnelmaa nostivat Jussin arvion mukaan Greenin tulkitsemat *Man of the World* ja B.B. Kingin ohjelmistosta lainattu *I've Got A Mind To Give Up Living* toiselta nimeltään *All Over Again*. Viimeksi mainitusta olikin muodostunut yksi Greenin upeimmista keikkabravuureista. Spencerin *Stranger Blues* oli jälleen hurjaa menoa. *Oh well* sisältyi myös toiseen settiin,

samoin Kirwanin tähtihetki *Coming Your Wayn* muodossa.

Keikan puolivälissä Green erehtyi pyytämään yleisöä lavan eteen paremman kontaktin luomiseksi. Tällöin talon valojen hoitaja sytytti salin valot ja järjestysmiehiä ilmestyi lavan reunalle. Tunnelma muuttui hetkessä. Roudarit yrittivät häätää järjestysmiehiä pois, mutta turhaan. Loppuosa mentiin sitten näissä puitteissa eikä alun tunnelma enää palannut. Toinen keikkabravuri *Shake Your Moneymaker* ei sekään nostanut tunnelmaa, ei myöskään *Albatross*. Ihan lopuksi kuultiin pakolliset rock'n'roll numerot, tällä kertaa Jerry Leen *Great Balls of Fire* ja pikku-rikun *Jenny, Jenny*. Täydessä valaistuksessa eivät nämäkään enää innostaneet suuresti yleisöä.

YouTubesta on kuunneltavissa kymmenen ensimmäistä biisiä tästä jälkimmäisestä setistä alkaen *Homeworkista* ja päättyen *Shake Your Moneymakeriin*. YuoTubessa väitetään biisien olevan 24.9.1969 pidetystä konsertista. Kulttuuritalolla oli silloin tangoilta ja tangolta nämä biisit eivät kuulosta ;-).

Yleisradio äänitti konsertit, joidenkin mukaan vain jälkimmäisen ja lähetti ne myöhemmin radiossa. En löytänyt mistään tietoa siitä, milloin nauhoitus esitettiin radiossa. Radiosta useampikin varmaan nauhoitti lähetyksen ja myös näitä taltiointeja sittemmin päätyi myös bootlegeille. Ehkä nuo tuo yllä mainittu YouTube taltiointikin on juuri tästä radiolähetyksestä.

Helsingin Sanomat tiivisti 16.11. keikan annin näin: "Popyhtye Fleetwood Mac vieraili Suomessa nyt kolmatta kertaa. Konsertissa oli yleisöä kohtalaisen vähän, mikä tuotti järjestäjille tappiota. Yhtye pitäytyi pääasiassa menestyskappaleisiinsa (mikä ei pitänyt paikkaansa). Mick Fleetwood soitti rumpuja ja Peter Green sekä Danny Kirwan kitaraa. Jeremy Spencer lauloi ja soitti kitaraa". Näin siis valtakunnan päälehti kuittasi tuohon aikaan merkittävän kansainvälisen bändin vierailun. Suosikki puolestaan kuittasi konsertin kertomalla kauhistellen, kuinka bändi oli vienyt suuren joukon tyttöjä mukaansa hotelliin.

Yleisömäärä oli pettymys ja Heinosen saldo illasta meni miinukselle. Tapio Korjus kirjoittikin Karjalaisessa "Helsinki on liian pieni kaupunki kahdelle pop-konsertille samana iltana. Väite saattaa tuntua harkitsemattomalta, mutta sen paikkaansa pitävyys nähtiin taas". Korjus arveli, että tämän seurauksena ulkomaisia huippuja nähdään harvemmin Suomessa. Ainakin Fleetwood Macin osalta tämä piti paikkaansa.

Vai vieläkö nähdään?

Monissa lähteissä kummittelee edelleen, että Fleetwood Mac olisi esiintynyt Helsingissä 3.4.1970. Ehkä näin oli alustavasti sovittukin, ilmeisesti bändin keikkakalenteriin on tällainen merkintä jossakin vaiheessa tullut. Leo Heinonen ei ymmärrettävästi enää ollut innostunut ainakaan lähiaikoina uudesta keikasta. Maaliskuussa 1970 FM oli jälleen Euroopan kiertueella, keikkoja oli Ranskassa, Sveitsissä, Hollannissa, Belgiassa ja erityisesti Saksassa, jossa bändi oli erittäin suosittu. Martin Celminsin Green elämäkerrassakin Helsingin keikka mainitaan, siinä todetaan Euroopan kiertueen päättyneen Helsinkiin 3.4.1970.

Saksassa Münchenin keikka oli bändille kohtalokas, kuten [toisessa jutussa \(raimo/musa/rms-peter-greens-fm.html\)](#) jo kerroin. Saksan jälkeen suunnattiin Skandinaviaan, ensin Tanskaan 28.3. ja 1 ja 2.4. bändi esiintyi Tukholmassa. Siellä yleisöä riitti, vaikka bändi oli esiintynyt siellä tiheämmin kuin Helsingissä. Ruotsin vierailun aikana Green ilmoitti lopettavansa. Suomeen bändi ei tullut, vaan palasi Ruotsista Englantiin. Siellä tehtiin vielä huhti-toukokuulle sovitut keikat ennen Greenin eroa.

Ehti mennä useampi vuosikymmen ennen kuin taas uutisoitiin Fleetwood Macin tulevan Suomeen. 5.2.2013 Hesari ja monet muutkin lehdet kertoivat Fleetwood Macin konsertoivan Hartwall Arenalla 25.10.2013. Bändi oli aloittamassa maailmankiertuetta klassikkolevynsä Rumoursin uudelleen julkaisun kunniaksi. Reilun parin kuukauden päästä kuitenkin ilmoitettiin, että Helsingin keikka peruuntuu "tuotannollisista ja logistisista syistä". Todellisuudessa lippujen ennakkomyynti oli ollut heikkoa. En ollut pettynyt tästä peruutuksesta, tuskin moni muukaan Peter Greenin ajan Fleetwood Macin ystävä. Bändin musiikki oli muuttunut suuresti sitten Greenin päivien, bluesista ei ollut jäljellä rippeitäkään.

Miten Fleetwood Mac vaikutti

"Muhun Green vaikutti eniten tunnetasolla plus tietenkin se, että mä näin tään originaalin Fleetwood Macin kolme kertaa. Kitaristina taas Greenin merkitys on ollut mulle kaikista suurin ja lauluntekijäpuolella tietysti Dylan", kuvaili Dave Lindholm suhdettaan Peter Greeniin ja Fleetwood Maciin Arto Junttilan haastattelussa (Blues News 6/1999).

Bändin Suomen keikkoja Dave muisteli näin: "Mun mielestä Fleetwood Mac oli hirveän rikas yhdistelmä. Keikalta sait monta fiilistä. Se svengasi ihan tajuttomasti sitten kun bändi innostui. Se oli tiimi, etten mä ole semmosta kuullut en ennen, enkä jälkeen".

"Fleetwood Mac oli hirveän rikas yhdistelmä. Keikalta sait monta fiilistä".

"Voisin melkein sanoa, että meikäläiselle ainoa brittiartisti, jota mä olen kuuntelemalla kuunnellut, on Peter Green ja diggaan tänäkin päivänä miehen alkuaikojen juttuja. Tavallaanhan mulla blues lähti silleen, että 10-vuotiaana Nastolassa kuulin radiosta sellaista ohjelmaa kuin Kaleidoskooppi ja sieltä tuli John Mayallin Bluesbreakersia. Hiffasin, mistä on kysymys ja sitten ilmestyi 'A Hard Road' ja se kolahti ja nimenomaan Green viehätti kitaristina ja seuraavana tulikin jo Fleetwood Mac", kertoi puolestaan Pepe Ahlqvist niin ikään Blues Newsissä 1999.

"Greenin soitto oli sekoitus mustaa miestä ja B. B. Kingiä hän oli kuunnellut paljon. Hänellä oli erittäin hyvä tyylijata ja eurooppalaisena hän oli muita syvällisemmin tutustunut blueskitaran soittoon. Green oli myös loistava laulaja ja hyvä harpisti", arvioi Ahlqvist haastattelussa edelleen.

"Greenillä oli erittäin hyvä tyylijata ja hän oli myös loistava laulaja ja hyvä harpisti".

Suosikeikseen FM-tuotannosta Pepe Ahlqvist nimesi Junttilan haastattelussa "Kahdella ensimmäisellä levyllä ja nimenomaan Mr. Wonderful-levyllä mun mielestä kaikki Greenin osurit on loistavia; If You Be My Baby, Rollin' Man, Stop Messin' Round ja erittäin hieno hidas Love That Burns.

Daven vastaus suosikkikysymykseen oli: "Greenhän on loistava säveltäjä. Vaikkei hänen tuotantonsa ole kauhean massiivinen, se kattaa paljon. En tiedä kuka muu olis' voinut säveltää Albatrossin, mutta keikoilla olen aina soittanut Long Grey Mareä ja Stop Messin' Roundia. Ne on mun lempparit".

Esa Kuloniemi kertoi minulle hänen elämänsä muuttuneen täysin, kun hän näki ja kuuli TV:stä Tunnussävel-ohjelmasta Fleetwood Macin esityksen. Esa Pulliainen pitää Greenin *Albatrossia* ohittamattomana helmenä. Heikki Silvennoinen aloitti kitaran soiton Greenin ja Fleetwood Macin innoittamana.

Lukemattomat muutkin suomalaismuusikot innostuivat aikoinaan Fleetwood Macista ja heidän ansioistaan perehtyivät syvällisemmin bluesiin ja löysivät myös originaalit mustat bluesin taitajat ja heidän levynsä. Fleetwood Macin merkitys oli siis valtava myös Suomessa ja vaikka suuren yleisön silmissä kiinnostus heihin väheni, syveni toisaalta monien musiikin ystävien kiinnostus heidän musiikkiinsa. Fleetwood Macin ensimmäiset levyt ovat edelleen haluttuja keräilykohteita.

Ik was net 16 geworden tijdens het eerste concert van Fleetwood Mac in november 1968. Ik woonde in Polvijärvi, Noord-Karelië, ging naar de middelbare school en wist niets van het Fleetwood Mac-concert. Ik herinner me dat ik de band al kende dankzij *Black Macig Woman*. Informatie over de volgende concerten is misschien al naar Oost-Finland verspreid, maar toen kon ik me niet voorstellen dat ik naar Helsinki zou gaan voor een concert.

Ik heb waarschijnlijk het verhaal van Tapio Korjus over het concert in Karelië gelezen, maar ik herinner het me niet meer. Ik herinner me echter dat de geschriften van Tapio ook in het tijdschrift begonnen te verschijnen dat tot ons kwam. Er stond toen niet veel anders in dat tijdschrift. Ik kreeg toen de platen van Fleetwood Mac nadat ik naar Tampere was verhuisd, ik schreef erover in mijn vorige [verhaal \(raimo/musa/rms-fmg-hits.html\)](http://raimo/musa/rms-fmg-hits.html).

Lees ook:

- [Peter Green's Fleetwood Mac - Deel 1: Het verhaal en de opnames van de band \(raimo/musa/rms-peter-greens-fm.html\)](http://raimo/musa/rms-peter-greens-fm.html)
- [Peter Green's Fleetwood Mac - Deel 2: Wat brak de band uit en wat toen? \(raimo/musa/rms-peter-greens-fm2.html\)](http://raimo/musa/rms-peter-greens-fm2.html)
- [Fleetwood Mac - Grootste hits \(raimo/musa/rms-fmg-hits.html\)](http://raimo/musa/rms-fmg-hits.html)
- [Peter Groen in Finland \(keikat/rms-peter-green-suomessa.html\)](http://keikat/rms-peter-green-suomessa.html)
- [Peter Green Discografie \(keikat/rms-peter-green-suomessa.html#pg-diskografie\)](http://keikat/rms-peter-green-suomessa.html#pg-diskografie)

Live concert releases

Er zijn verschillende illegale opnames van de concerten van Fleetwood Mac in Helsinki gepubliceerd. Het zijn ofwel publieksopnames ofwel optredens die op de radio zijn opgenomen. De kwaliteit is erg wisselend. Meestal zouden de opnamen afkomstig zijn van een concert op 24 september 1969. Fleetwood Mac was op dat moment echter niet in Helsinki.

Muitakin vääriä ajankohtia levyjen kansiteksteissä tai muissa tiedoissa esiintyy. Helsingin konserttien nauhoituksia on myös jaettu kelanauha- tai c-kasettikopioina ja sittemmin CDR-levyillä kavereiden kesken. Äänenlaatu on saattanut heikentyä, kun taltiointeja on siirretty formaatista toiseen.

Peter Greenin yhdestä hienoimmasta keikkabravuurista käytetään julkaisuilla monia eri nimiä. Kyse on B.B. Kinginkin levyttämästä Carl B. Adamsin laulusta *All Over Again*, josta käytetään myös nimeä *I've Got A Mind To Give Up Living* tai siitä lyhennettyä muotoa *Got A Mind To Give Up Living*. BMI:n tietokantaan biisi on rekisteröity ensin mainitulla nimellä, joten käytän alla sitä.

Myös toinen kappale esiintyy levyillä kahdella nimellä. Se on bändin ensimmäisellä singlellä marraskuussa 1967 julkaistu, Jeremy Spencerin nimiin kirjattu *I Believe My Time Ain't Long*. Osalla julkaisuista siitä käytetään nimeä *Dust My Broom*, joka on tunnetuimpia Elmore Jamesin biisejä. Aika suora kopiohan Spencerin kappale onkin, mutta se on edelleen kreditoitu Spencerin sävellyksenä englantilaisen PRS- ja yhdysvaltalaisen BMI-tekijänoikeusjärjestöjen tietokantaan, joten käytän tässä sitä nimeä.

Helsinki 1968/1969

Tämän bootlegjulkaisun kansiteksteissä kerrotaan taltioiden olevan Helsingin Kulttuuritalon konserteista kesäkuussa 1968 ja 24.9.1969. Noina ajankohtina Fleetwood Mac ei kuitenkaan konsertoinut Kulttuuritalolla.

Tupla-cd:n biisit ovatkin seuraavista konserteista:

1-13: 11.11.1969 klo 21:45

14-19: 11.11.1969 klo 19:00

20-23: 31.3.1969.

Fleetwood Mac

Helsinki 1968/1969

- 1 Homework
- 2 Man of the World
- 3 Like it This Way
- 4 Only You
- 5 I Believe My Time Ain't Long (Dust My Broom)
- 6 Stranger Blues
- 7 All Over Again (I've Got A Mind To Give Up Living)
- 8 Oh Well
- 9 Comin' Your Way
- 10 Shake Your Money Maker
- 11 Albatross
- 12 Great Balls of Fire
- 13 Jenny, Jenny, Jenny
- 14 Before the Beginning
- 15 Rattlesnake Shake
- 16 Loving Kind
- 17 Great Balls of Fire
- 18 Keep a Knocking
- 19 Closing Announcement
- 20 If You let Me Love You
- 21 Something Inside of Me
- 22 Jigsaw Puzzle Blues
- 23 Stop Messing arround

Fleetwood Mac
1969-09-24 Helsinki, Kulttuuritalo
Helsinki July 1968

Fleetwood Mac

Peter Green
Jeremy Spencer
Danny Kirwan
John McVie
Mick Fleetwood

Fleetwood Mac

1969-09-24 Helsinki
FM Part:

01. Homework
02. Man Of The World
03. Like It This Way
04. Only You
05. I Believe My Time Ain't Long
06. Stranger Blues
07. All over again
08. Oh Well
09. Comin' Your Way
10. Shake your money Maker
11. Albatross
12. Great Balls Of Fire (Tape flaws)
13. Jenny, Jenny/cut's early

Audience portion:

14. Before the Beginning
15. Rattlesnake Shake
16. Loving Kind
17. Great Balls of Fire
18. Keep a Knockin'
19. Closing Anouncements

Helsinki July 1968 Audience:

20. If you let me love you
21. Something Inside of Me
22. Jigsaw Puzzle Blues
23. Stop Messing around

Artwork: novella1949

Transferred, Mastered & Uploaded by Doc Tinker to Dime May 14, 2006

Lineage: FM:Unknown (low) Gen, Cassette-Nak BMX300-PDR-05 - EAC -Cool Edit- FLAC

Aud: 2nd Gen Cass. :same as above

Fleetwood Mac

Fleetwood Mac

Helsinki Carousel

Tästä löytyy ainakin sekä Japanissa (<https://www.discogs.com/Fleetwood-Mac-Helsinki-Carousel/release/5518818>) että Euroopassa (<https://www.discogs.com/Fleetwood-Mac-Helsinki-Carousel/release/6701326>) julkaistu versio. Tämä on tupla-cd-julkaisu, jonka ensimmäisen levyn biisit ja toisen levyn viisi ensimmäistä biisi on taltioitu Carousel Ballroomissa, San Franciscossa 7.-9.6.1968. Toisen levyjen biisien 6-18 sanotaan olevan Kulttuuritalon konsertista 24.9.1969. Sellaista konserttiahan ei ollut, vaan nämä ovat 11.11.1969 jälkimmäisestä konsertista.

- 6 Homework
- 7 Man Of The World
- 8 Like It This Way
- 9 Only You
- 10 I Believe My Time Ain't Long (Dust My Broom)
- 11 Stranger Blues
- 12 All Over Again (I've Got A Mind To Give Up Living)
- 13 Oh Well
- 14 Coming Your Way
- 15 Shake Your Money Maker
- 16 Albatross
- 17 Great Balls Of Fire
- 18 Jenny Jenny

NW-668/470

DISC ONE

1. MADISON BLUES
2. MY BABY'S GONE
3. SHAN AND BONE
4. WORRIED DREAM
5. I BELIEVE MY TIME AINT LONG
6. GOT TO MOVE
7. TRYING SO HARD TO FORGET
8. JAM
9. HAVE YOU EVER LOVED A WOMAN?
10. LAZY POWER BLUES
11. STOP MESSIN' AROUND
12. I LOVE ANOTHER WOMAN
13. I BELIEVE I'LL GO BACK HOME

DISC TWO

1. THE SUN IS SHINING
2. LONG TALL SALLY
3. WALLS AND THE HARD JIVE
4. TUTTI FRUTTI
5. REDDY TEDDY
6. HOMEWORK
7. MAN OF THE WORLD
8. LIKE IT THIS WAY
9. ONLY YOU
10. DUST MY BRODM
11. STRANGER BLUES
12. GOT A MIND TO CHUG UP LIVING
13. OH WELL
14. COMING YOUR WAY
15. SHAKS YOUR MONEY MAKER
16. ALBATROSS
17. GREAT BALLS OF FIRE
18. JENNY JENNY

Disc 1 and disc 2 tracks 1-6: Carousel Ballroom,
San Francisco - 6/68
Disc 2 tracks 6-18: Helsinki, Finland - Spring 1969

Ylempänä japanilaisen version takakansi ja alempana eurooppalaisen version takakansi.

Helsinki 1969

Vuonna 2008 ilmestynyt Vintage Masters VMCDR 204 cd-julkaisu sisältää osan jälkimmäisestä 11.11.1969 pidetyistä konserteista (klo 21:15 alkanut). Pois ovat jääneet *Shake Your Moneymaker* ja *Jenny, Jenny*.

- 1 Homework
- 2 Man of the World
- 3 Like it This Way
- 4 Only You
- 5 I Believe My Time Ain't Long (Dust My Broom)
- 6 Stranger Blues
- 7 All Over Again (I've Got A Mind To Give Up Living)
- 8 Oh Well
- 9 Comin' Your Way
- 10 Albatross
- 11 Great Balls of Fire

Kulttuuritalo, Helsinki, Finland, September 24, 1969

Tässä taas väitetään biisien olevan 24.9.1969 konsertista. Biisilistan mukaan tälläkin kertaa lienee kuitenkin kyseessä 11.11.1969 järjestetty konsertti ja jälkimmäinen niistä. Tästäkin puuttuvat *Shake Your Moneymaker* ja *Jenny, Jenny* eli tämä on ihan saman sisältöinen kuin edellinenkin julkaisu.

FLEETWOOD MAC

**Kulttuuritalo
Helsinki, Finland
September 24, 1969**

- 1 Homework
- 2 Man of the World
- 3 Like it This Way
- 4 Only You
- 5 I Believe My Time Ain't Long (Dust My Broom)
- 6 Stranger Blues
- 7 All Over Again (I've Got A Mind To Give Up Living)
- 8 Oh Well
- 9 Comin' Your Way
- 10 Albatross
- 11 Great Balls of Fire

Fleetwood Mac - Helsinki, Finland - September 24, 1969 tgjp		<p> Fleetwood Mac Kulttuuritalo Helsinki, Finland September 24, 1969 </p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Homework 2. Man Of The World 3. Like It This Way 4. Only You 5. Dust My Broom 6. Stranger Blues 7. Got A Mind To Give Up Living 8. Oh Well 9. Comin' Your Way 10. Albatross 11. Great Balls Of Fire <p> Peter Green - Guitar, Vocals Jeremy Spencer - Guitar, Piano, Vocals Danny Kirwan - Guitar, Vocals John McVie - Bass Mick Fleetwood - Drums </p> <p>Not For Sale...Trade Freely!</p>	tgjp FLEETWOOD MAC - Helsinki, Finland - September 24, 1969
--	--	--	--

Live in Finland 1969

Tämä julkaisu ei ilmeisesti ole suoranainen bootleg. Jonkinlainen epävirallinen julkaisu kuitenkin. Vinyylin (R&B55 (<https://www.discogs.com/Fleetwood-Mac-Live-in-Finland-1969-/release/14619902>)) on julkaissut englantilainen 1960s Records. Julkaisijat ovat käyneet lukemassa tätä nettisivua ja minuun viitaten tietävät kertoa oikean keikkapäivän. Takakannen tekstissä on lyhyt lainaus tekstistäni. Joku on tainutkin erehtyä luulemaan, että allekirjoittaneella olisi jotain tekemistä levyjulkaisun kanssa, näin ei kuitenkaan ole. Levyiltä puuttuvat encore-biisit *Great Balls Of Fire* ja *Jenny, Jenny*.

- 1 Homework
- 2 Man of the World
- 3 Like it This Way
- 4 Only You
- 5 I Believe My Time Ain't Long (Dust My Broom)
- 6 Stranger Blues
- 7 All Over Again (I've Got A Mind To Give Up Living)
- 8 Oh Well Pt. 1
- 9 Comin' Your Way
- 10 Shake Your Money Maker
- 11 Albatross

• **Live in Finland 1969**

Fleetwood Mac

Side One

1. **Homework** (Rush/Perkins/Clark)
2. **Man Of The World** (Green)
3. **Like It This Way** (Kirwan)
4. **Only You** (Kirwan)
5. **Dust My Broom** (Johnson)
6. **Stranger Blues** (James)

Side Two

1. **I've Got A Mind To Give Up Living** (trad)
2. **Oh Well (Part 1)** (Green)
3. **Coming Your Way** (Kirwan)
4. **Shake Your Moneymaker** (James)
5. **Albatross** (Green)

All tracks recorded live at Kulttuuritalo, Helsinki on November 11th 1969 and broadcast on YLE TV1 radio.

Personnel

Peter Green - guitar, vocals
 Jeremy Spencer - slide guitar, piano, vocals
 Danny Kirwan - guitar, vocals
 John McVie - bass
 Mick Fleetwood - drums

LONG PLAY 33 1/3 R.P.M. • **1960s RECORDS LIMITED**

(Continued by Fleet Records)

LONDON • MIDDLESEX • ENGLAND

R&B55

By the time the five-piece Fleetwood Mac made their third visit to Helsinki in the autumn of 1969 an endless string of gigs had honed the bands onstage abilities. The eponymous rhythm section were equally comfortable sitting back and providing the framework for a slow blues or frantically rocking out. The front line comprised three contrasting lead guitarists, all of whom could sing. Founder Peter Green produced haunting guitar lines and misanthropic lyrics which, somehow, became hit singles. Danny Kirwan shared songwriting and performance duties with Green and contributed melodic counterpoint. Finally there was Jeremy Spencer, manic slide guitarist and source of rock'n'roll craziness.

Such stylistic diversity made for an entertaining and varied set. The opening number is a gritty version of BB King's *Homebrew*, an r'n'b classic later covered by the J.G. Trio. Back on their grooving first LP then a change of pace as the band brings the mood down for a faithful rendition of *Man Of The World*, cited as the world's saddest song. The call and response guitar of Danny's *Like It This Way* were first heard on the LP "Blues Jam At Chess". Another Kirwan original follows, the otherwise unreleased *Only You* with a bass line borrowed from Larry Williams' *Sow Down*. The slide closes with a brace of Elmore James numbers *Dust My Broom* and *Stranger Blues*, both showcasing the slide guitar of Jeremy Spencer and the latter unreleased on any studio LP.

The opening number on Side Two is a desolate version of BB King's *I've Got A Mind To Give Up Living*, another unreleased track and one where Peter Green delivers a wistful vocal and an extended guitar solo of exquisite taste. Next up is an electrifying *Oh Well*, recently and successfully released as a single. *Coming Your Way* was the opening track on the third Fleetwood Mac LP. Then *Play On*, released two months before this gig. Green and Kirwan play interlocking and complementary

guitar lines throughout. A lengthy *Shake Your Moneymaker* is followed by a subdued version of their hit single *Albatross*.

Many sources including *urlife.fm* put the date of this gig as September 24th 1969. However extensive detective work from Raimo Oyttilä has proved that the band played two sets at the Kulttuuritalo on November 11th and that this recording is taken from the second performance.

"The set started with *Homebrew*, which had been in the set for a long time. According to Jasi Raitinen, the start was even more promising than in the first set. The mood was especially boosted by Green's interpretation of *Man Of The World*, and the borrowed from BB King *I've Got A Mind To Give Up Living*, also known as *All Over Again*. This had become one of Green's most spectacular gigs. Spencer's *Stranger Blues* was once again well. Oh Well was also included in the second set, as was Kirwan's stirring moment in *Coming Your Way*."

1969 represented a highwater mark for the original Fleetwood Mac. *Then Play On* was well received and *Oh Well* got to number two in the UK single charts. However, the following year Peter Green underwent a drug-induced epiphany whilst on tour in Germany which caused him to leave the band. Jeremy Spencer did something very similar during a US tour in 1971; the band would sack Kirwan for alcohol-related unreliability in 1972. Critical and commercial redemption would not come for another three years, by which time the band looked and sounded very different.

That the original line-up of Fleetwood Mac should end in disaster should not overshadow the glorious music they made at their peak. The record you hold proves just how good they were.

Slavesnotes: Mr Wonderful

Live In Helsinki (2020)

Englantilaisen London Calling -levymerkin syyskuussa 2020 julkaistun levyn sanotaan olevan "Original Radio Broadcast" ja sitäähän se taitaa ollakin. Tällä sekä CD- ([LCCD5060](https://www.discogs.com/Fleetwood-Mac-Live-In-Helsinki/release/15780910)) että LP-formaateissa ([LCLPC5060](https://www.discogs.com/Fleetwood-Mac-Live-in-Finland-1969-/release/14619902)) julkaistulla albumilla kuullaan kokonaisuudessaan Ylen taltiointia ja radioima 11.11.1969 pidetyn jälkimmäisen konsertin sisältö. Mukana ovat kaikki kolmetoista Ylen Areenassakin nyt julkaistun taltiointin kappaletta. Levyä en ole nähnyt tai kuullut, joten en osaa sanoa onko musiikin laatu sen parempi kuin aiemmilla julkaisuilla, jotka kaikki ovat luullakseni perustuneet radiolähetysten c-kasettikopioihin.

FLEETWOOD MAC LIVE IN HELSINKI

- 1 Homework
- 2 Man of the World
- 3 Like it This Way
- 4 Only You
- 5 I Believe My Time Ain't Long (Dust My Broom)
- 6 Stranger Blues
- 7 All Over Again (I've Got A Mind To Give Up Living)
- 8 Oh Well Pt. 1
- 9 Comin' Your Way
- 10 Shake Your Money Maker
- 11 Albatross
- 12 Great Balls Of Fire
- 13 Jenny Jenny

Fleetwood Macin Suomessa esittämät biisit

Alla on lueteltu Fleetwood Macin Suomessa esittämät biisit siltä osin kuin ne ovat tiedossa. Biisien osalta on kerrottu millä levyllä ne on alun perin julkaistu, milloin levyllä julkaistu versio on äänitetty ja milloin levy on julkaistu sekä biisin tekijät. Eri lähteissä on hiukan erilaista tietoa siitä mitä biisejä missäkin konsertissa esittiin. Olen alla maininnut näistä eroista.

22.11.1968 TV-taltiointi Tunnusävel-ohjelmaan					
#	kappale	levyitä	äänitetty	julkaistu	sävel / sanat
?	Albatross	Single 57-3145	6.10.1968	22.11.1968	Peter Green
?	Homework	Blues Jam In Chicago	4-5.1.1969	5.12.1969	Dave Clark, Al Perkins
?	Something Inside of Me	English Rose	6.10.1968	01.1969	Danny Kirwan

Esa Kuloniemi muisteli ainakin edellä kerrottujen biisien tulleen TV-esityksessä. Täysin varmaa tietoa ohjelman sisällöstä ei ole. Fleetwood Macin osuus Mainos-TV:n Tunnusävel-ohjelmaan taltiointiin 22.11.1968 päivällä ennen Kulttuuritalolla pidettyä konserttia ja se esitettiin sunnuntaina 8.12.1968 klo 17:20 TV1:ssä. Ohjelma kesti 30 minuuttia ja ohjelmatietojen mukaan siinä esiintyivät myös Jukka Kuoppamäki, Markku Aro, Georg Liemola yhteineen ja Inga Sulin. Ohjelman juonsi Antti Einiö, joka toimi kuuluttajana myös Kulttuuritalon konsertissa. Ohjaus oli Peter Finnilän.

Fleetwood Mac oli mukana myös 9.2.1969 klo 15:20 lähetyssä Tunnusävelen jaksossa, jossa esiintyivät myös Hollies, Jussi & The Boys, Seidat, Teddy Raye ja Antti Einiö. Tämäkin lähetys kesti puoli tuntia. Ei ole tiedossa uusittiinko siinä osa 8.12. nähdystä kappaleista, vai oliko tässä Fleetwood Macilta joku aiemmin näkemätön laulu.

KESKIVIIKKO 29. 1.

Radio

17.00 POP -69 — Markku Hellamaa

20.25 FLEETWOOD MAC-YHTYE
HELSINGISSÄ — Helena Kol-
vusen kokoama ohjelma

22.30 SILMÄNEULA — Päivi Istala

Lehdissä julkaistujen radio-ohjelmätietojen mukaan Fleetwood Mac esiintyi myös radion yleisohjelmassa 29.1.1969 klo 20:25. Ei ole tiedossa esitettiinkö Helena Koivusen kokoamassa ohjelmassa myös konsertista taltioitua live musiikkia, vai oliko kyseessä Fleetwood Macin jäsenten haastattelut. Konsertista otettujen kuvien mukaan lavalla oli ollut konsertin aikana ainakin yksi Ylen mikrofoni eli Yle ilmeisesti oli nauhoittanut konsertin.

22.11.1968 klo 20:00 Kulttuuritalo					
#	kappale	levyitä	äänitetty	julkaistu	sävel / sanat
?	Shake Your Moneymaker	Fleetwood Mac	11.12.1967	24.2.1968	Elmore James
?	I Loved Another Woman	Fleetwood Mac	22.11.1967	24.2.1968	Peter Green
?	Need Your Love So Bad	Single 57-3139	28.4.1968	5.7.1968	Little Willie John, Mertis John Jr.
?	Drifting	The Original Fleetwood Mac	1967	5.1971	Peter Green
?	Albatross	Single 57-3145	6.10.1968	22.11.1968	Peter Green
?	Good Golly, Miss Molly	-	-	-	John Marascalco, Robert Blackwell
?	Tutti Frutti	Live in Boston (Remaster cd)	5-7.2.1970	1999	Richard Penniman, Dorothy LaBostrie
?	Keep a Knockin'	Live in Boston (Remaster cd)	5-7.2.1970	1999	Richard Penniman
?	Roll Over Beethoven	Jeremy Spencer - Live In Concert	?	2006	Chuck Berry

Konsertissa kuulluista biiseistä ei ole varmaa tietoa, yllä oleva biisi todennäköisesti kuultiin konsertissa, nämä perustuvat paikalla olleiden muisteluihin, Mikael Huhtamäen Live In Finland -kirjaan ja konsertista kirjoitettuihin arvioihin tai lehtijuttuihin. Lisäksi kuultiin useita *Dust My Blues*-variaatiota, joko Elmore Jamesin tai Jeremy Spencerin kirjoittamia biisejä. Todennäköisesti niitä oli kummaltakin bändin kahdelta ensimmäiseltä albumilta. Lisäksi kuultiin myös ainakin yksi Kirwanin biisi (lehtijutuissa mainitaan vain yksi, eikä senkään nimeä), saattoi niitä silti olla useampikin. Hesarin 25.11.1968 julkaiseman jutun mukaan viimeisenä soitettiin *Tutti Frutti* ja *Roll over Beethoven*. Viime mainittua ei mainita muissa lähteissä.

31.3.1969 klo Kulttuuritalo					
#	kappale	levyitä	äänitetty	julkaistu	sävel / sanat
1	Homework	Blues Jam In Chicago	4-5.1.1969	5.12.1969	Dave Clark, Al Perkins
2	If You Let Me Love You	Live in Boston (Remaster cd)	5-7.2.1970	1999	B. B. King
3	Like It This Way	Blues Jam In Chicago	4-5.1.1969	5.12.1969	Danny Kirwan
4	Something Inside of Me	English Rose	6.10.1968	1.1969	Danny Kirwan
5	My Baby's Gone	The Complete Blue Horizon Sessions 1967-1969	4-5.1.1969	1999	David Edwards
6	Got to Move	Fleetwood Mac	?	24.2.1968	Elmore James, Marshall Sehorn
7	Coming Your Way	Then Play On	6.10.1968	19.9.1969	Danny Kirwan
8	Jigsaw Puzzle Blues	Single 57-3145	6.10.1968	22.11.1968	Danny Kirwan
9	Stop Messin' Round	Mr. Wonderful	28.4.1968	23.8.1968	Clifford Adams, Peter Green
10	Albatross	Single 57-3145	6.10.1968	22.11.1968	Peter Green
11	Talk to Me Baby (I Can't Hold Out)	Blues Jam In Chicago	4-5.1.1969	5.12.1969	Elmore James
12	Tallahassee Lassie	Live at the BBC	11.5.1969	1995	Bob Crewe, Frank Slay, Frederick Picariello
13	Shake Your Moneymaker	Fleetwood Mac	11.12.1967	24.2.1968	Elmore James

Minulla on heikkolaatusena kopiona *Tallahassee Lassie* lukuun ottamatta nämä kaikki. Tämä konsertti on julkaistu myös bootleg-levyllä.

11.11.1969 klo 19:00 Kulttuuritalo					
#	kappale	levyitä	äänitetty	julkaistu	sävel / sanat
1	Oh Well	Single RS 27000	1969	24.9.1969	Peter Green
2	Like It This Way	Blues Jam In Chicago	4-5.1.1969	5.12.1969	Danny Kirwan
3	Got to Move	Fleetwood Mac	?	24.2.1968	Elmore James, Marshall Sehorn
4	Before the Beginning	Then Play On	4-7.1969	19.9.1969	Peter Green

5	Rattlesnake Shake	Then Play On	4-7.1969	19.9.1969	Peter Green
6	Coming Your Way	Then Play On	6.10.1968	19.9.1969	Danny Kirwan
7	Baby Please Set a Date	Live at the BBC	2-16.11.1967	1995	Elmore James
8	Stranger Blues	Live in Boston (Remaster cd)	5-7.2.1970	1999	Elmore James, Clarence Lewis, Bobby Robinson
9	Loving Kind	Live in Boston (Remaster cd)	5-7.2.1970	1999	Danny Kirwan
10	Great Balls of Fire	Shrine '69	25.1.1969	1999	Jack Hammer, Otis Blackwell
11	Albatross	Single 57-3145	6.10.1968	22.11.1968	Peter Green
12	Keep a Knockin'	Live in Boston (Remaster cd)	5-7.2.1970	1999	Richard Penniman

Mikael Huhtamäen Live in Finland kirjan mukaan ensimmäisessä konsertissa olisi kuultu vain yksitoista laulua. Hän ei ole kirjannut listaan *Stranger Bluesia*. Jussi Raittinen mainitsee kuitenkin Intron arvioinnissaan tämän biisin soitetun molemmissa setteissä. Jussi kirjoittaa ensimmäistä konserttia kuvaillaan: "Raisuin meininki oli Jeremyllä E. Jamesin kappaleessa 'I'm a Stranger' (tarkoittanee Stranger Blues), jossa kuultiin uudentyylistä slidekitarakomppausta". Toisen setin kohdalla Jussi taas kirjoittaa "Jälleen oli 'I'm a Stranger' hurjaakin hurjempi". Biisien järjestys ei ehkä ollut ihan juuri tuo, mutta suurin piirtein se pitää paikkaansa. Jussi Raittisen Intron jutusta saa sen kuvan, että *Great Balls of Fire* ja *Keep a Knockin'* olisivat molemmat tulleet *Albatrossin* jälkeen.

11.11.1969 klo 21:15 Kulttuuritalo					
#	kappale	levyitä	äänitetty	julkaistu	sävel / sanat
1	Homework	Blues Jam In Chicago	4-5.1.1969	5.12.1969	Dave Clark, Al Perkins
2	Man of the World	Single IM 080	10-12.1.1969	3.4.1969	Peter Green
3	Like It This Way	Blues Jam In Chicago	4-5.1.1969	5.12.1969	Danny Kirwan
4	Only You	Live in Boston	5-7.2.1970	2.1985	Danny Kirwan
5	I Believe My Time Ain't Long (Dust My Broom)	Single BH 3051	9.1967	3.11.1967	Jeremy Spencer
6	Stranger Blues	Live in Boston (Remaster cd)	5-7.2.1970	1999	Elmore James, Clarence Lewis, Bobby Robinson
7	All Over Again (I've Got A Mind To Give Up Living)	-	-	-	Carl B. Adams
8	Oh Well	Single RS 27000	1969	24.9.1969	Peter Green
9	Coming Your Way	Then Play On	6.10.1968	19.9.1969	Danny Kirwan
10	Shake Your Moneymaker	Fleetwood Mac	11.12.1967	24.2.1968	Elmore James
11	Albatross	Single 57-3145	6.10.1968	22.11.1968	Peter Green
12	Great Balls of Fire	Shrine '69	25.1.1969	1999	Jack Hammer, Otis Blackwell
13	Jenny, Jenny	Live in Boston	5-7.2.1970	1999	Enotris Johnson, Richard Penniman

Tämän konsertin sisältö on julkaistu useammallakin bootlegilla ja biisien järjestys on niidenkin perusteella ollut yllä kerrottu. Radiossa lähetettiin ilmeisesti nimenomaan tämä jälkimmäinen konsertti. Lähetyspäivä ei ole tiedossa. Bootlegit perustunevat tähän radionauhoitukseen. Mikael Huhtamäen mukaan Yle äänitti aina Kulttuuritalolla jälkimmäisen konsertin, jos bändi/artisti esiintyi samana päivänä kahdesti. Ylen tallenne löytyy kokonaisuudessaan [Yle Areenasta \(https://areena.yle.fi/audio/1-50888397\)](https://areena.yle.fi/audio/1-50888397).

22.11.2018 Rami Öystilä
Ylläpidetty Bootleg-julkaisujen tietoja 1.8.2021

Kiitokset!

- Tapani Talolle upeista kuvista
- Risto Pesoselle keikkataltioista
- Osmo Asikaiselle lehtijutuista ja keikkamainoksista
- Esa Kuloniemelle ja Jussi Raittiselle muisteluista ja avusta
- Mikael Huhtamäelle hienosta keikkahistorian taltiointista Live in Finland -kirjaan
- Kaikille, jotka eri Facebook-ryhmissä tai muuten vastailitte kysymyksiini ja annoitte palautetta ja kannustusta
- Kaikille eri lehtiin bändin keikoista ja vaiheista kirjoittaneille
- Kirjastoille, ilman kirjastoja ei tällaisia juttuja kirjoitettaisi!
- ja ennen kaikkea Peter Greenille, Mick Fleetwoodille, Danny Kirwanille, John McVielille ja Jeremy Spencerille loistavasta musiikista!

Lue myös:

- [Peter Green's Fleetwood Mac - osa 1: Bändin tarina ja levytykset \(raimo/musa/rms-peter-greens-fm.html\)](#)
- [Peter Green's Fleetwood Mac - osa 2: Mikä hajotti bändin ja mitä sitten? \(raimo/musa/rms-peter-greens-fm2.html\)](#)
- [Fleetwood Mac - Greatest Hits \(raimo/musa/rms-fmg-hits.html\)](#)
- [Peter Green Suomessa \(keikat/rms-peter-green-suomessa.html\)](#)
- [Peter Green Diskografia \(keikat/rms-peter-green-suomessa.html#pg-diskografia\)](#)

Kommentoi / Anna palautetta!

Wat vond je van het artikel, wat miste je, was er iets mis. Ben je naar de band geweest tijdens de optredens van 1968 of 1969 in Kulttuuritalo? Welke herinneringen heb je aan die optredens? Ontbreekt er een nummer in de concertafspeellijsten?

 Nimesi

 Nimimerkkisi, jos nimeäsi ei saa julkaista

 Sähköpostiosoitteesi

Palautteesi

Maak het formulier leeg

versturen

[voorpagina \(index.html\)](#) / [Lidwoord \(artikkelit.html\)](#) / Fleetwood Mac in Finland

© De hartslag van ritmische muziek ([MailTo:rms@netti.fi](mailto:rms@netti.fi)) / [geef feedback \(rms-yhteystiedot.html\)](#)

Deze pagina is voor het laatst gewijzigd op 1.8.2021

@ (mailto:?)

subject=RMS%3A%20Fleetwood%20Macin%20nousu%20suosioon%20Suomessa%20ja%20sen%20keikat%20t%C3%A4%C3%A4I%C3%A4&body=http%3A%2F%2Fwww.saunalahti.fi%2F~oystila%2Fkeikat%2Frms-fm-fin.html%3Ffbclid%3DIwAR34Ax1QcKQ-bTfFDUAXegEQDQ1DMwCwhlqkYIbXm-J9bKFqdr1v-KRRY)

 (<https://facebook.com/sharer/sharer.php?u=http%3A%2F%2Fwww.saunalahti.fi%2F~oystila%2Fkeikat%2Frms-fm-fin.html%3Ffbclid%3DIwAR34Ax1QcKQ-bTfFDUAXegEQDQ1DMwCwhlqkYIbXm-J9bKFqdr1v-KRRY>)

 (<https://twitter.com/share?url=http%3A%2F%2Fwww.saunalahti.fi%2F~oystila%2Fkeikat%2Frms-fm-fin.html%3Ffbclid%3DIwAR34Ax1QcKQ-bTfFDUAXegEQDQ1DMwCwhlqkYIbXm-J9bKFqdr1v-KRRY&text=RMS%3A%20Fleetwood%20Macin%20nousu%20suosioon%20Suomessa%20ja%20sen%20keikat%20t%C3%A4%C3%A4I%C3%A4>)

in (<https://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http%3A%2F%2Fwww.saunalahti.fi%2F~oystila%2Fkeikat%2Frms-fm-fin.html%3Ffbclid%3DIwAR34Ax1QcKQ-bTfIFDUAXegEQDQ1DMwCwhlqkkYlbXm-j9bKFqdr1v-KRRY>)

 (<https://whatsapp://send?text=http%3A%2F%2Fwww.saunalahti.fi%2F~oystila%2Fkeikat%2Frms-fm-fin.html%3Ffbclid%3DIwAR34Ax1QcKQ-bTfIFDUAXegEQDQ1DMwCwhlqkkYlbXm-j9bKFqdr1v-KRRY&RMS%3A%20Fleetwood%20Macin%20nousu%20suosioon%20Suomessa%20ja%20sen%20keikat%20t%C3%A4%C3%A4ll%C3%A4>)

Contactgegevens (rms-yhteystiedot.html)